

AKADEMIA SZTABU GENERALNEGO
im. generała broni K. Świerczewskiego

ODDZIAŁ WOJSK RAKIETOWYCH I ARTYLERII

Egz. Nr 1

Tylko dla wykładowców

ppłk dypl. B. J. WÓJCIK

ĆWICZENIE GŁÓWNE Nr 110
Temat: DZIAŁANIA OBRONNE PUŁKU
(Opracowanie metodyczne)

ARCHIWUM
BIBLIOTEKI
AKADEMII SZTABU GENERALNEGO
im. gen. K. Świerczewskiego

29171

WARSZAWA

LUTY

1968

AKADEMIA SZTABU GENERALNEGO
im. generała broni K. Świerczewskiego

ODDZIAŁ WOJSK RAKIETOWYCH I ARTYLERII

Egz. Nr 1

Tylko dla wykładowców

ppłk dypl. B. J. WÓJCIK

ĆWICZENIE GŁÓWNE Nr 110
Temat: DZIAŁANIA OBRONNE PUŁKU
(Opracowanie metodyczne)

ARCHIWUM
BIBLIOTEKI
AKADEMII SZTABU GENERALNEGO
im. generała broni K. Świerczewskiego

29171

WARSZAWA

LUTY

1968

AKADEMIA SZTABU GENERALNEGO
im. gen. broni K. Świerczewskiego

ODDZIAŁ WOJSK RAKIETOWYCH I ARTYLERII
KATEDRA TAKTYKI WOJSK RAKIETOWYCH I ARTYLERII

"ZATWIERDZAM"
SZEF KATEDRY
TAKTYKI WOJSK RAKIETOWYCH
I ARTYLERII

Egz. nr 1.

płk prof. Józef STACHOWSKI

Dla wykładowców I K.WL.

ppłk dypl. B.J.WÓJCIK

ĆWICZENIE GŁÓWNE Nr 110

"DZIAŁANIA OBRONNE PUŁKU"

Opracowanie metodyczne
do zajęcia nr 3

- I. TEMAT: Wypracowanie i złożenie propozycji użycia artylerii pułku.
- II. C E L: Nauczyć słuchaczy pracy myślowej w celu wypracowania koncepcji użycia artylerii w obronie pułku
danie propozycji dowódcy pz.
- III. CZAS: 3 godziny lekcyjne /135'/.
IV. FORMA: Zajęcie grupowe w sali.

V. ZAGADNIENIA SZKOLENIOWE I PODZIAŁ CZASU :

1. Wprowadzenie do zajęć 5'
2. Ustalenie metody pracy /dcy 2/3 pa
4. szefa art. 8 pz 15'
3. Wnioski z analizy zadania 20'
4. Wnioski z kalkulacji czasu 15'
5. Wydanie wstępnych zarządzeń 5'
6. Ocena położenia i złożenie propozycji użycia
artylerii 70'
7. Omówienie zajęć 5'

R a z e m 135'

VI. Wskazówki organizacyjno - metodyczne:

W celu zorientowania wykładowców z sytuacją taktyczną podaje się niżej charakterystyczne szczegóły danego ćwiczenia:

- 8 pz /ćwiczący/ działa w składzie 3 DZ, w pierwszym rzucie na głównym kierunku uderzenia a następnie na głównym kierunku obrony;
- bezpośrednim sąsiadem z prawa jest 9 pz, z lewa zaś broni poszczególnych rejonów bot "WEGRÓW";
- przejście do obrony następuje w toku natarcia na skutek narastającego oporu wycofujących się wojsk npla, obezwładnienia bronią masowego rażenia odwodów dywizji oraz groźby uderzenia podchodzących na kierunek działania dywizji świeżych sił npla;
- czas na organizację obrony wynosi ok. 4 godz. tj. od 11.00 3.4. /czas otrzymania zadania/ do ok. 15.00/ prawdopodobny początek ataku podchodzących oddziałów npla;
- do czasu otrzymania zadania do obrony, 8 pz przybył około 30 km prowadząc walkę z wycofującymi się pododdziałami przeciwnika;
- szerokość rejonu obrony pułku - około 12 km, głębokość - około 11 km;
- ~~- nie przewiduje się żadnego dodatkowego przydziału sił i środków w tym również i amunicji z wyjątkiem amunicji oświetlającej, na którą należy złożyć zapotrzebowanie.~~

Podstawą do zajęć słuchaczy jest założenie z T.Og. oraz założenie z T.Art. Słuchacze występują w roli dcy 2/3 pa oraz szefa artylerii pułku.

Ze względu na specyfikę sytuacji i ograniczony czas pracy dowódcy 2/3 pa oraz szefa artylerii, należy mieć na uwadze realność wykonania przerabianych przedsięwzięć.

Zwrócić uwagę na przerabianie najistotniejszych problemów wymagających uzgodnienia na szczeblu pułku. Wykazywać i podkreślać wielotorowość w realizacji przedsięwzięć dowódców art. niejednokrotnej decentralizacji dowodzenia i oddolnej inicjatywy podwładnych. W tym ćwiczeniu dca pz pracę swą rozpoczyna od wydania zarządzeń dla batalionów. W trakcie oceny położenia wysłuchuje odpowiedzi oficerów rodzajów wojsk, a następnie ogłasza zarys decyzji.

VII. Przebieg zajęć:

1. Wprowadzenie do zajęć 5'
Temat i cel zajęć oraz podstawa do jego realizacji wg uznania wykładowcy.
Sprawdzić wykonanie nakazanych prac w założeniu i ewentualnie na konsultacji.
2. Ustalenie metody pracy dowódcy 2/3 pułku szefa artylerii
z w zakresie użycia artylerii pułku w działaniach obronnych 15'

Metoda pracy zależy od:

- ogólnej sytuacji i ogólnego czasu na organizację działań;
- przyjętej metody pracy przez dowódcę pułku;
- potrzeb w zakresie realizacji zadań bieżących oraz równoległych przedsięwzięć na niższych szczeblach.

Proponowana metoda pracy:

- a/ analiza zadania;
- b/ zarządzenia wstępne dowódcy pułku odnośnie działań bieżących i wnioski wpływające z nich dla artylerii;
- c/ kalkulacja czasu ogólnego;
- d/ wydanie wstępnych zarządzeń dla pododdziałów artylerii i kierowanie ich działalnością ogniową przy wykonywaniu zadań bieżących;
- e/ ocena położenia i złożenie propozycji użycia artylerii oraz co będzie treścią zajęć następnych:
 - przygotowanie pododdziałów do działań obronnych /rekonesans, przygotowanie rejonów rozwinięcia, przegrupowania i rozwinięcie pododdziałów artylerii, organizacja obrony ppanc i osiągnięcie gotowości ogniowej/;
- f/ planowanie rozpoznania, zadań ogniowych i manewru;
- g/ przekazywanie zadań ogniowych wykonawcom i innych danych w miarę ich opracowania.

3. Wnioski z analizy zadania 20'

Czas operacyjny do 11.20. Miejsce SD pułku.

A. Wynikające z zadania pułku:

- konieczność zorganizowania działań artylerii na rzecz obrony, jeszcze w toku prowadzenia działań zaczepnych.

Na całokształt przedsięwzięć organizacyjnych jest około 3,5 godziny czasu;

- potrzeba ogniowego wsparcia lewoskrzydłowego batalionu, który w dalszym ciągu zmuszony jest rozwinąć natarcie do nakazanej rubieży;
- osłona przejścia do obrony prawoskrzydłowego batalionu oraz osłona wycofania OW;
- sytuacja wymaga przegrupowania całości artylerii do innych rejonów i zmusza do natychmiastowego przygotowania artylerii do działań obronnych;
- szerokość odcinka obrony pułku zmusza do: rozśrodkowania artylerii i środków rozpoznania, usamodzielnienia poszczególnych batalionów, pozwalającego oddziaływać ogniem przed całym frontem, a z drugiej strony do skupienia większości środków na kierunku głównego wysiłku obrony;
- przewidzieć manewr ogniem zarówno wzdłuż frontu, jak również na całą głębokość obrony pułku.

B. Wynikające z zadań artylerii pułku:

- fakt skupienia głównego wysiłku oddziaływania ogniowego środków dywizji na odcinku 8 pz i zwalczania nimi artylerii npla oraz wzmocnienia oppanc pz siłami OPpanc DZ ułatwia wykonanie zadania przez artylerię pułku;
- artyleria 8 pz realizuje zadania ogniowe wyłącznie w interesie swego pułku; nawet przy wyk. K/at. dyw. na kierunku JACZEWEK - KAŁUSZYN.
- konieczność zabezpieczenia lewego skrzydła ogniem jednego dywizjonu zmusza do rozmieszczenia większości artylerii na lewym skrzydle oraz zaplanowania rubieży rozwinięcia dla OPpanc. Ponadto oba skrzydła pułku są osłaniane - każde ogniem jednego dywizjonu i OPpanc dywizji;
- ze względu na szczupłą ilość amunicji na wykonanie zadania w dniu dzisiejszym, posiadane środki rozpoznania artyleryjskiego nacelować na rozpoznanie celów dla ich zwalczania ogniem z obserwacji.

C. Wnioski wynikające z zamiaru i zarządzeń wstępnych dcy
pz:

- zadania bieżące realizować ogniem moździerzy oraz ogniem dwóch baterii 122 mm tj. 4 i 5 b z dotychczasowych SO;
- posiadanie dwóch batalionów w pierwszym rzucie na tak szerokim froncie zmusza do odpowiedniego usamodzielnienia tych batalionów pod względem środków art.;
- główny wysiłek oddziaływania ognia art. i środków rozpoznania artyleryjskiego skupić na lewym skrzydle pułku;
- 8 b hb po wycofaniu przydzielić 1/8 pz, pozostała artyleria bez zmian;
- sposób organizacji rekonesansu /równolegle z przedsięwzięciami pułku oraz jednocześnie po linii każdej specjalności/;
- wydać zarządzenia wykonawcze oraz przygotowawcze wynikające z zamiaru dowódcy pułku.

4. Wnioski z kalkulacji czasu 15'

Obecnie jest 11.20.

Propozycje złożyć ok. 12.00 /odpowiedzi na pytania dcy i szefa sztabu pułku/.

Gotowość do obrony 15.00.

Na całokształt organizacji działań artylerii pułku pozostało ok. 3,5 godz.

Rodzaj koniecznych przedsięwzięć oraz ich czas:

- wstępne zarządzenia wykonawcze i przygotowawcze 11.20-11.25
- ocena położenia i złożenie propozycji do ok. 12.10
- rekonesans rejonów SO oraz organizacja rozpoznania Ok.12.00-13.30
- rekonesans rejonu ześrodkowania oraz rubieży rozwinięcia OPpanc /zadania do 14.00
- organizacja obrony ppanc w czołowych rejonach obrony do 14.00
- planowanie zadań ogniowych pierwszej kolejności do 14.00
- postawienie zadań ogniowych pierwszej kolejności 14.00-14.15
- kontrola gotowości ogniowej 14.45
- meldowanie o gotowości artylerii dcy
pz i dcy AD 15.00

Uwaga metodyczna :

W/w kalkulacja czasu osobistego i ogólnego sugeruje jedynie rodzaj zasadniczych przedsięwzięć oraz orientacyjny czas ich realizacji.

Szczegółowe rozpracowanie niektórych przedsięwzięć oraz realne warunki czasu na ich realizację będą tematem następnych zajęć.

5. Wydanie wstępnych zarządzeń 5'

U w a g a :

Zwrócić słuchaczom uwagę na konieczność realizacji poniższych przedsięwzięć ze względu na zaistniałą sytuację taktyczną.

Zarządzenia powinny dotyczyć:

- poszczególnych baterii 2/3 pa;
- OPpanc pułku;
- 8 b hb 122 mm /działa w OW/;
- organizacji rozpoznania.

Kto komu wydaje zarządzenia:

- szef sztabu 2/3 pa na podstawie wytycznych dcy 2/3 pa, dla poszczególnych baterii dywizjonu oraz dla dcy plutonu topo-rozp. 2/3 pa;
- szef artylerii pułku - dcy OPpanc oraz dcy 8 b hb.

Proponowana treść zarządzeń wykonawczych i przygotowawczych dla poszczególnych baterii 2/3 pa.

Dywizjon uwaga:

1. Wspierany 8 pz przechodzi do obrony: WOLA POLSKA, WIŚNIEW /9249/, WÓLKA KAŁUSKA /9052/, WITY /8955/. Spodziewały atak nieprzyjaciela ok. 15.00.
2. 6 b maszerować po drodze: SKARZYN, NATOLIN /0054/, OSSOWNO /9953/, CZARNOGLÓW /6951/ w gotowości do zajęcia SO w rejonie ~~pld. STRZEBUŁA /9550d/~~ ~~pld. POWRZANBIX /9651/~~. 4 i 5 b być w gotowości do zmiany SO w rejon:
 - 4 b pld BALTAZARÓW /9753 c/ po marszrucie - SKARZYN, NATOLIN, OSSOWNO, GALTAZAROW /9752/;
 - 5 b - pld skraj lasu /9554d/ po marszrucie, SULKI /0057/ ADAMOW /9956/, WYGLADOWEK, GARCZYN MAŁY /9553/.

Niezwłocznie przystąpić do rozpoznania rejonów SO.
KZ-35-00.

Zmiana SO na sygnał "JANTAR".

W czasie przegrupowania zachować ściśle warunki maskowania.

Przewidywane rejonny PO: 6 b - wzg. 201,0 /9249/,
4 b - ^{ptd. stok} (wzg. 207,2 /9152/, 5 - wzg. 207,1.

3. Uszkodzony sprzęt pozostawić na miejscu - skąd nastąpi ewakuacja.
4. Czas gotowości ogniowej na nowych SO:
 - 6 b - 13.00
 - 4 i 5 b - ok. 14.00
5. Szczegółowe wytyczne zostaną przekazane na SO ok. 13.30 - 14.00

Treść zarządzeń dla dcy pl. topo - rozp. jak również jego praca nad organizacją rozpoznania będzie tematem kolejnych zajęć.

Zarządzenie szefa artylerii pułku dla:

- 8 bhb - powinny dotyczyć zajęcia SO w rejonie MAJDAN /9354/ ^{PO wzg 900m wch. CHŁOŚCICE /9053/} uzyskania gotowości ogniowej na godz. 13.30. Marszruta - jak marszruta OW.

Po zajęciu SO podporządkowuje się dcy 1/8 pz.

- OPpanc - zajęcie pośredniego rejonu ześrodkowania w rejonie zagajnika /9754/ oraz wysłania grupy rekonasansowej baterii w rejon GARCZYN MAŁY na godz. 12.20.

To zagadnienie będzie tematem kolejnych zajęć.

6. Ocena położenia i złożenie propozycji użycia artylerii ...70'
a/ Nieprzyjaciel

Uwaga metodyczna:

W związku z tym, iż słuchacze dokonali oceny npla na zajęciach z rozpoznania og. w tym przypadku należy rozpatrzyć jedynie wnioski dotyczące użycia artylerii.

A. Wnioski z oceny npla z uwzględnieniem warunków terenowych

1. Na rejon obrony 8 pz prawdopodobnie będzie nacierać Bpanc, ugrupowana w dwa rzuty. W pierwszym rzucie może npl posiadać bcz i bpz. Prawdopodobne kierunki działania batalionów:

- bcz - KAŁUSZYN - WIERZBNO;
- bpz - BUDY KAMIEŃSKIE - OSSOWNO.

Drugi rzut Bpanc może być wprowadzony dla rozwinięcia powodzenia z rubieży WIERZBNO-OSSOWNO w kierunku: OSSOWNO-KORYTNICA.

*Wzrost - maksimum
ogniem
na dośrodku kierunku*

BPlane

cz. l 5
 cz. sr 108
 dz. Nider 10
123

bprawl - 68
 bprz - 13
 bca - 11

tr. op. 112:2 = 56

Ogółem $179 - 25\% \text{ sk} = \boxed{134}$ w b. Na pr.

Przy stos. 1:1 punkt potrzeba 134 sr. pplane, a przy stos. 1:1.5 = 89

89 - 134

Z tego w In. = bca i bprz

bca - 54
 + 6 (11 tr. op: 2)
60 w b.

bprz dz. Nider - 10
 tr. op. 68:2 = 34

$44 - 25\% = \boxed{33}$

$60 - 25\% \text{ sk} = \boxed{45}$ w b.

Z tego w b. utano być nie mniej niż $\frac{2}{3}$ in. pplane a $\frac{1}{3}$ w ochr.

$45 \cdot \frac{2}{3} = 30$ sr. pplane

$33 \cdot \frac{2}{3} = 22$ w.

$\boxed{20 - 30}$

$\boxed{15 - 22}$

w odwrócić $15 + 11 = 26$ w. pp $\boxed{17 - 26}$

Przebieg BPlane

$134 - (45 + 33) = 134 - 78 = 56$

cykli w In. pplane być $\boxed{37 - 56}$

2. Prawdopodobne drogi podejścia:
 - MINSK MAZOWIECKI - JAKUBÓW;
 - WOLA SIENNICKA, CEGŁÓW - KAŁUSZYN.
3. Prawdopodobne rubieże rozwinięcia się nieprzyjaciela do natarcia z podejścia: NIEDZIAŁKA STARA /8641/, JĘDRZEJÓW, WOLA PAROTNIA /8354/.
4. Prawdopodobne rejony SO artylerii:
 - art. 20 BZ - płd JAKUBÓW /8646/;
 - art. BPauc - wsch JĘDRZEJÓW STARY;
 - art. DZ /podchodzącej/ - wsch MINSK MAZOWIECKI.
5. Prawdopodobna rubież PO : ŁAZISKA, wzg. 199,2 /9048/, wzg. 201,4 /8950/, wzg. 197,1 /8852/, wzg. 185,6 /8854/.

6. Na całą głębokość obrony pułku upl może użyć /po uwzględnieniu stanów/:

a/ piechoty

- jeden bpz;

b/ czołgów, transporterów opancerzonych, dział ppauc i wyrzutni:

- dwa bcz - ok. 85 czołgów /108 - 25 %/;
- pluton samobieżnych dział ppauc 90 mm - 8 szt.;
- transporterów opancerzonych:
 - bpz - 76 /17 x 3 25/;
 - dwa bcz - 11 x 2 = 22

Razem 98 a z uwzględn. strat 73 transp.

W przeliczeniu transporterów opancerzonych na czołgi, otrzymamy: $73 : 2 = 36$.

Łączna ilość środków do niszczenia ogniem na wprost wynosi:

$$85 + 8 + 36 = 129$$

Do niszczenia w/w ilości środków trzeba przeciwstawić /w stosunku 1: 1 - 1,5/

86 - 139 środki ppancerne.

c/ artylerii i moździerzy:

- część art. brojącej się 20 BZ /art. bpz i część art. BZ/;
 - art. BZ z uwzględn. 50 % strat - ok. 6 dział
 - moźdz. brojącego się baonu - ok. 6 moźdz.
- art. org. 39 BPauc /podchodzącej/ - ok. 18 dział
- część art. 7 DZ działającej na kierunku 20 BZ - ok. 6 "

66
1000:15
90
100

86
1290:15
120
90

- większość art. DZ /podchodzącej/ - ok.10 dział
- dyon BZ /II rzut/ oraz dyon wzmoc. DZ - ok.36 "

Razem ok. 82 dział i moździerzy.

Z tego ogółem w składzie pierwszego rzutu i na poszczegól-
nych kierunkach z uwzględnieniem urzutowania.

Na kierunku KAŁUSZYN WIERZBNO

- bcz = ok. 40 czołgów z czego w pierwszym rzucie
ok. 28 czołgów / 2/3 środków/ + 6 transp. opanc.
/11 - 25 % . 2/3/

Razem 34 środki do zwalczania których należy użyć
24-34 środki własne w rejonie obrony batalionu.

Na kierunku BUDY KAMIENSKIE - OSSOWNO

- bpz - 57/76 - 25 % /: 2 = 28 + 8 /dział ppanc/ = 36
środków

Z tego 2/3 będzie użyte na rejon obrony batalionu -
36 x 2/3 = 24 środków.

Ogólnie na tym kierunku trzeba posiadać
16-24 środków własnych.

Na całą głębokość obrony pułku:

Na kierunku KAŁUSZYN - WIERZBNO

- dwa bcz - 85 czołgów + 11/22 transp.:2/ = 96 środ-
ków czyli 64-96 środków własnych .

Na kierunku BUDY KAMIENSKIE /OSSOWNO

- bpz - 57/76-26%/ : 2 = 28 + 8/ sam. działa 90 mm/

Razem 36 środków do niszczenia których na-
leży użyć 24-36 środków własnych.

7. Główny wysiłek ognia art. pośredniej i ppanc skupić na lewym
skrzydle obrony pułku.

8. Podstawowe zadania art. pułku wynikające z oceny npla:

- do czasu opanowania nakazanej rubieży posiadać
w stałej gotowości co najmniej dwie baterie hb;
- wzbraniać podejścia świeżych sił npla z głębi
planując dla 1/3 ABAA zadania ogniowe od rubieży:
MIŃSK MAZOWIECKI, TYBORÓW /8146/, płn CEGŁÓW MROZY
dla 2/3 pa planować ognie na zasięg sprzętu, ognie
do kolumn planować dla dwóch baterii jednocześnie
w nakładkę;
- od rubieży MISTÓW /8942/, JAKUBÓW, PRZYTOKA /8652/
KAŁUSZYN Należy zaplanować ognie zaporowe na prze-
widywanych kierunkach podejścia;

17
250:15
15
440
100

- bardziej dostępne kierunki do działania npla na przednim skraju osłonić ogniami zaporowymi;
- obezwładniać artylerię npla zwłaszcza w czasie zajmowania SO na podstawach wyjściowych do natarcia;
- zwalczać organa rozpoznawcze npla oraz wzbraniać manewru drugiego rzutu brygady npla;
- być w ciągłej gotowości do osłony skrzydeł, zwłaszcza lewego skrzydła obrony pułku;
- główny wysiłek ognia artylerii skupić na kierunku KAŁUSZYŃ-WIERZBNO.

9. Wnioski dotyczące zadań i organizacji rozpoznania:

- natychmiast polecić zorganizowanie rozpoznania posiadanymi siłami i środkami;
- organom rozpoznawczym polecić:
 - wykrycie kierunków podejścia nowych sił z głębi;
 - określenie czasu i miejsca zajmowania SO przez artylerię npla;
 - śledzić za rozmieszczeniem środków masowego rażenia npla;
 - rozpoznawać rejon PO npla.

Szczególne uwagę rozpoznania /zwłaszcza powietrznego/ nacelować na wykrycie środków bmar oraz dróg podejścia npla do przedniego skraju obrony.

Należy prosić dce AD o dostarczanie świeżych danych o nplu uzyskanych z rozpoznania lotniczego.

b/ Oceńa sił własnych:

Dotychczasowy podział i położenie artylerii, stan sprzętu i środków zaopatrzenia - jak w założeniu. Czym dysponuje dca 8 pz w środkach artylerii:

Artyleria do ognia pośredniego:

- artyleria wzmocnienia 2/3 pa - 16 hb 122 mm;
- artyleria organiczna pz 8 b hb - 5 hb 122 mm;
- artyleria organiczna bpz - 9 moźdz. 120mm

Razem 45 dział i moździerzy.

Oprócz tego w walce do czołowych punktów oporu wspierać będzie 1/3 ABAA z DGA-3 /15 hba/.

Łącznie na kierunku obrony 8 pz i w czasie walki działać będzie 60 dział moździerzy.

Zaś w walce o przedni skraj będzie można planować ogień dla 48 dział i moździerzy odliczając środki ogniowe batalionu drugiego rzutu pułku.

Wnioski:

1. 8 bhb podporządkować 1/8 pz, pozostałość art. bez zmian.
2. W celu wykonania zadania przez artylerię oraz biorąc pod uwagę rejonny zastrzeżone przez dcę AD należy:
 - 2/3 pa przegrupować w ogólny rejon: BALTAZARÓW /9752/, POKRZYWNIK /9651/, GARCZYŃ MAŁY, który to rejon zapewni możliwość ogniowego oddziaływania przede wszystkim na głównym wysiłku obrony pułku;
 - b hb 8 pz po wycofaniu przydzielić batalionowi brońjącemu się na głównym kierunku obrony.
3. Do zwalczania podchodzącego napła wykorzystać: 2/3 pa, b hb 122 mm 8 pz oraz dywizjon wsparcia z DGA.
4. Do wykonania zadań w walce o przedni skraj zaangażować całą artylerię pułku, włącznie z artylerią batalionową pierwszego rzutu oraz artylerię wsparcia.
5. W planowaniu ogniowym na walkę w głębi obrony przewidzieć system ognia zapewniający przede wszystkim trwałość głównego kierunku obrony, zamykanie dogodnych kierunków dla napła pomiędzy poszczególnymi rejonami obrony oraz system ognia zapewniający właściwe wsparcie ewentualnych kontrataków drugiego rzutu pułku.

Artyleria przeciwpancerna:

OPpanc w chwili obecnej przeprowadza częściowe odkażanie ludzi i sprzętu w rejonie SZCZURÓW.

Pozostałe środki ppanc wykorzystywane są w/g decyzji doów baonów. Pułk dysponuje następującą ilością środków ppanc:

- środki organiczne batalionów z uwzględnieniem strat:
 - SPG - 3 x 2 = 6
 - PPK - 3 x 2/-1/ = 5
 - OPpanc pz
 - PPK - 3
 - a 85 mm - 2

Łącznie w pułku jest 16 środków /SPG, PPK i 85 mm a/.

Biorąc pod uwagę czołgi pułku, ilość środków ppanc

wynosi:

$$35 + 16 = 51 \text{ \u015brodk\u00f3w ppa\u0142c}$$

Por\u00f3wnanie potrzeb ilo\u015bci \u015brodk\u00f3w ppa\u0142c z mo\u017cliwo\u015bciami:

W celu przeciwstawienia si\u0119 nacieraj\u0105cymczo\u0142gom, transporterom op\u0105czernym, sam. dzia\u0142om ppa\u0142c i wyrzutniom ppa\u0142c na ca\u0142\u0105 g\u0142\u0119boko\u015b\u0107 obr\u00f3ny pu\u0142ku nale\u017cy posiada\u0107:

129 \u015brodk\u00f3w ppa\u0142c w\u0142asnych a minimum 86 \u015brodk\u00f3w.

Posiadamy 51 \u015brodk\u00f3w, st\u0105d brak jest 35 do 78.

Cze\u015b\u0107 \u015brodk\u00f3w w g\u0142\u0119bi obr\u00f3ny b\u0119dzie zwalczane odwodami dywizyjnymi /OPpa\u0142c i OZap/ - 14 \u015brodk\u00f3w ppa\u0142c, czyli w dalszym ci\u0105gu pozostaje niedob\u00f3r w \u015brodkach ppa\u0142c - $35 - 14 =$ ok. 21 \u015brodk\u00f3w / $78 - 14 = 64$ /.

Bior\u0105c pod uwag\u0119 planowanie, uderzenia j\u0105drowe w\u0142asne na kolumny transporter\u00f3w op\u0105czernych lubczo\u0142g\u00f3w, kt\u00f3re mog\u0105 zniszczy\u0107 do 30 transporter\u00f3w lub do 15czo\u0142g\u00f3w, co w powa\u017cy\u015bnym stopniu mo\u017ce z\u0142agodzi\u0107 stosunek ilo\u015bciowy w\u0142asnych \u015brodk\u00f3w do \u015brodk\u00f3w \u0142pa.

Potrzeby w \u015br. ppa\u0142c poszczeg\u00f3lnych batalion\u00f3w I rzutu:

1/8 pz - powi\u0119\u0107 mie\u0107 23 - 34 \u015brodki; ma 4 \u015brodki,

brak 19 - 30 \u015br. Powi\u0119\u0107 by\u0107 wzmocniony dwoma Kcz.

3/8 pz - powi\u0119\u0107 mie\u0107 16-24 \u015brodki; ma 3 \u015br. brak 13 - 21 czyli powi\u0119\u0107 by\u0107 wzmocniony co\u0142ajmniej Kcz.

W drugim rzucie i OPpa\u0142c powi\u0119\u0107 by\u0107 14-16 \u015br. a licz\u0105c \u015brodki 2/8 pz oraz OPpa\u0142c - jest 11 \u015br. Brak 3-5 \u015brodk\u00f3w.

Powy\u017csze rozwa\u017ania dotycz\u0105 tylko propozycji 1,5-1 /czyli dwa \u015brodki w\u0142asne zniszcz\u0105 trzy \u015brodki \u0142pa/.

Wnio\u015bki:

1. Zbada\u0107 stopie\u0144 uszkodze\u0144 sprz\u0119tu w OPpa\u0142c i ewentualnie prosi\u0107 d\u0119c\u0119 o bezzw\u0142ocz\u0105 napraw\u0119 uszkodze\u0144.
2. Rejon rozmieszczenia OPpa\u0142c - na kierunku BUDY PRZYTOCKIE, SKARZYN w rejonie ~~WYGL\u0105D\u00d3WEK /9753/~~ **GARCZYN MA\u0142Y /9553/**.
3. Zasadnicze kierunki dzia\u0142ania OPpa\u0142c:
 - OSS\u00d3WNO - \u0141AZISKA;
 - OSS\u00d3WNO - WI\u015bNIEW /9249/;
 - OSS\u00d3WNO - wsch. K\u0105LUSZYN.
4. Rubie\u017ce rozwi\u0105cia:
 - na kierunku lewego batalionu: SZEMBORY, CIERPIETA;
 - na kierunku prawego batalionu: RUDZIENKO, KAMIONKA

oraz pomiędzy batalionami: KAMIONKA, GARCZYN DUŻY.

Szczegółowy wybór rubieży rozwinięcia w terenie ustali szef artylerii pz na rekonesansie.

5. Zwrócić uwagę dcy pz na konieczność wzmocnienia pierwszorzutowych batalionów siłami niezbędnymi do walki z br. panc. npla.
6. W związku z szerokością odcinka obrony pułku i możliwością dogodnego działania czołgów npla zaproponować dcy pułku konieczność postawienia zapór czołgowych celem osłony luk między poszczególnymi rejonami obrony a zwłaszcza na kierunku głównego wysiłku obrony.
7. Również z powyższych względów zaproponować wspólne działanie OZapu z OPpancem.
8. Mieć na uwadze taki wybór SO poszczególnych baterii hb aby w razie konieczności były w stanie zwalczać czołgi npla przerywające się przez baterię obrony.
9. Nawiązać kontakt z deą OPpanc 3 DZ w celu uzgodnienia współdziałania odwołu dywizyjnego działającego w pasie obrony pułku z działaniem środków art. 8 pz.

Możliwości ogniowe artylerii 8 pz.

a/ Możliwości ogniowe w celu jednoczesnego wykonania zadania ze względu na ilość posiadanego sprzętu.

Pododdział	Sprzęt	Ilość	Rodzaj zadania ogniowego		
			OZ	ZO do celów odkrytych /NO - 3/	ZO do celów odkrytych /NO - 10' / Xopanc./
Moźdz.3/8 pz	82 mm moźdz.	dwa pl./5/	200	5 ha	
	120 mm moźdz.	plut./3/	150	7,5 ha	
Moźdz.1/8pz	82 mm moźdz.	dwa pl./4/	160	4 ha	
	120 mm moźdz.	plut./3/	150	7,5 ha	
b hb 8 pz 2/3 pa	122mm hb	bat./5/	250	5 ha	1,5 ha
	1 22mm hb	3 bat./16/	800	16 ha	4-5 ha
1/3 ABAA	152 mm h-ba	3 bat./15/	750	13 ha	4 ha
Ogólne możliwości			2460	58,0 ha	ok.10 ha nie licząc moźdz.

W N I O S K I:

1. OZ całej artylerii pułku nie jestem w stanie osłonić nawet batalionu broniącego głównego kierunku.
2. Dokonać szczegółowej analizy terenu z punktu widzenia warunków do działania npla i zaplanować system OZ zamykający dogodne

kierunki działania npla.

3. Planować dla każdego wykonawcy OZ na dwóch kierunkach tj. na lewy i prawy kierunek. W wypadku jednoczesnego ataku na obu kierunkach artyleria dyspozycyjna 8 pz i wsparcia wykona OZ na kierunku głównego uderzenia npla.

b/ Możliwości ogniowe z punktu widzenia posiadanej ilości amunicji.

Z przydziału amunicji na dzień dzisiejszy pozostało:

- dla moźdz. 82 2 i 120 mm - 0,5 jo;
- dla hb 122 mm - 0,7 jo.

Prócz tego pułk otrzymał dodatkowy przydział amunicji w ilości:

- dla hb 122 mm i moździerzy - 0,3 jo
- dla SPG oraz armat 85 mm - 0,2 jo
- dla PPK - 0,5 jo

Artyleria wsparcia dysponuje 0,6 jo.

Należy uwzględnić dodatkowe zużycie amunicji w granicach 0,1 - 0,2 jo przez artylerię wspierającą batalionu w celu opanowania dogodnych rubieży i przejścia do ich obrony.

Posiadaną ilość amunicji należy orientacyjnie podzielić na następujące okresy walki:

	152 mm	122 m	120 m	82mm
a/ wzbronienie nieprzyjacielowi podejścia i rozwinięcia do natarcia.....	0,4 jo	0,3 jo	0,2 jo	-
b/ walka o utrzymanie czołowych rejonów obrony	0,2 jo	0,4 jo	0,3 jo	0,6 jo
c/ wsparcie kontrataku drugiego rzutu pułku	-	0,3 jo	0,2 jo	0,3 jo

Pozostałą ilość amunicji moździerzowej wg decyzji doów batalionów. Dodatkowo dochodzi amunicja baonu nie zaangażowanego do pierwszego i drugiego zadania.

W N I O S K I:

1. Ilość amunicji w porównaniu z charakterystyką spodziewanych celów jest znikoma. Biorąc pod uwagę możliwość użycia bcz na kierunku obrony pz /stad też mniejsza wrażliwość pancerza na ogień artylerii/ prosić doę pułku o interwencje u przełożonego w celu dodatkowego obezwładnienia innymi środkami rażenia.
2. Konieczność bardzo oszczędnego zużycia amunicji zmusza do wnikliwej organizacji rozpoznania i wyboru na poszczególnych rubieżach PO pozwalających w każdej sytuacji możliwości prowadzenia ognia z obserwacji.

3. Biorąc pod uwagę konieczność prowadzenia walki w nocy należy zapotrzebować na czas amunicję oświetlającą kalibru 120 i 122 mm.
4. Przydział amunicji moździerzowej, SPG i PPK dla poszczególnych batalionów:

1/8 pz

- moźdz. 0,6 jo, SPG - 0,8 jo, PPK - 1,75 jo

3/8 pz

- moźdz. 0,6 jo, SPG - 0,8 jo, PPK - 1,75 jo

2/8 pz

- moźdz. 0,3 jo, SPG - 0,5 jo, PPK - 1,0 jo.

Uwaga metodyczna:

Kalkulacja możliwości ogniowych ma za zadanie uzmysłowienia sobie co do rozmiaru zadań, które można wykonać przewidzianą na dany okres walki ilością amunicji. Przed przystąpieniem do kalkulacji możliwości uzmysłowić należy charakterystykę przewidywanych celów /obiektów/ npla w poszczególnych okresach walki

a/ wzbronienie nplowi podejścia i rozwinięcia do natarcia:

hb 122 mm -

$$\frac{21 \text{ dział} \times 24 \text{ poc.} / 0,3 \text{ jo/}}{130 \text{ poc/odjęto } 1/5 \text{ normy/}} = \text{Ok. } 4 \text{ ha}$$

W przypadku spieszenia się npla /zejścia z transporterów

$$\frac{21 \text{ dział} \times 24 \text{ poc.}}{20 \text{ poc/ha}} = 25 \text{ ha /bateria } 6 \text{ ha/}$$

moźdz. 120 mm

$$\frac{6 \text{ moźdz.} \times 16 / 0,2/}{130} = \text{Ok. } 0,7 \text{ ha}$$

względnie

$$\frac{6 \text{ moźdz.} \times 16}{20} = \text{Ok. } 5 \text{ ha}$$

hba 152 mm

24 poc x 15 dział = 360 pa czyli dwa ognie do kolumn opancerzonych.

b/ Walka o utrzymanie czołowych rejonów obrony:

Zakładając wykonanie przez każdy pododdział po dwa ognie zaporowe, zużycie amunicji wyniesie:

/czas trwania ognia 1,5 minuty/

hba 152 mm - 6 poc/dz x 2 = 12 poc = 1,2 jo

hb 122 mm - 8 poc/dz x 2 = 18 poc = 0,2 jo

m 120 mm - 12/poc/dz x 2 = 24 poc = 0,3 jo

m 82 mm - 25 poc/dz x 2 = 50 poc = 0,4 jo

Pozostałą ilość amunicji przewidzieć na ognie nieplamowe z obserwacji. Ogień moździerzy w/g decyzji dców 6 pz.

c/ Zadanie wsparcia kontrataków drugiego rzutu pułku.

Celem dla artylerii w tym okresie będą siły żywe i środki ogniowe ukryte /doraźnie zorg. obrona/ oraz ewentualnie moździerze nieprzyjaciela /zwalczanie bat. art. nieprzyjaciela - prosić dowódcę AD/

Środki jakie będzie można wykorzystać dla wykonania powyższych zadań:

- co najmniej trzy baterie hb 122 mm;
- moździerze batalionu wykonującego kontratak;
- moździerze batalionu, na kierunku którego będzie wykonywany kontratak;
- czołgi i środki art. batalionów do strzelania na wprost.

Ze względu na rodzaj ukrycia normę gęstości obezwładnienia można zmniejszyć do 50 %.

Obezwładnienie plutonu moźdz. nieprzyjaciela:

m. 120 mm - 0,2 jo = 16 poc. x 3 = 48 poc./ok.25 %
gęstości obezwład./

dwa pl. m 82 mm - 0,2 jo = 24 x 5 = 120 poc./ok.50%
gęstości obezwład./

Obezwładnienie dwóch pl. oporu - każdy ogniem dwóch bat.122mm

hb:

- 0,2 jo = 16 poc. x 5 x 2 /dwie baterie/ = 80 x 2
= 160 poc.

160 poc.: 75 poc. = 2 ha

W N I O S K I:

1. Ewentualnie pozostałe pl.p.oporu npla położone na skrzydłach zwalczać ogniem na wprost oraz dla ich obezwładnienia wykorzystać moździerze batalionu na kierunku którego będzie wykonywany kontratak.

2. W wykonaniu powyższych zadań dążyć do wykonania ognii obserwowanych, co w poważnej mierze obniży zużycie amunicji /o 25%/.
3. W tym okresie walki prosić o pomoc AD w celu wykorzystania dyonu z DGA, który w poważnym stopniu zwiększyłby siłę ogniowego oddziaływania.

Złożenie propozycji użycia artylerii w obronie...10'

U w a g a m e t o d y c z n a

W związku z brakiem czasu dowódca 8 pz będzie żądał wyjaśnień pewnych problemów w formie odpowiedzi na zadawane pytania.

Proponowane pytania:

1. Jakie zadania wykonuje artyleria dywizji na korzyść pułku?
 2. Wasze propozycje dotyczące podziału artylerii i jej ugrupowania.
 3. Możliwości ogniowe artylerii w poszczególnych okresach walki /z punktu widzenia posiadanej amunicji/?
 4. Jak widzicie organizację obrony ppanc na poszczególnych kierunkach i rubieżach ?
 5. Sposób wsparcia kontrataku drugiego rzutu pułku ?
 6. Gotowość ognia artylerii oraz prośby ?
7. Omówienie zajęć 5'
1. Podać cel szkoleniowy zajęcia oraz stopień jego opanowania.
 2. Omówić pracę słuchaczy.
 3. Podać temat następnego zajęcia - "Rekonesans rejonów SO i PO, wytyczne odnośnie ich przygotowania i zajęcia oraz rozpoznania i kierowania ogniem - zajęcia w terenie. Bliższe szczegóły dotyczące przygotowania się do zajęć zostaną podane w czasie konsultacji o godz. 14.30 w dniu poprzedzającym zajęcia.

OPRACOWAŁ:

ppłk dypl. B.J.WÓJCIK

Wydrukowano w 5 egz.

Egz. nr 1 - 5 oprac.metod.

Wyk.: ppłk dypl. B.J.WÓJCIK

Druk: JK-dn. 22.XII.67r.

Nr ks.: 0362

SPRAWDZIŁ:

płk dr K. KAGANIEC

A K A D E M I A S Z T A B U G E N E R A L N E G O
im. gen. broni K. Swierczewskiego

ODDZIAŁ WOJSK RAKIETOWYCH I ARTYLERII
KATEDRA TAKTYKI WOJSK RAKIETOWYCH I ARTYLERII

"ZATWIERDZAM"
SZEŃ KATEDRY
TAKTYKI WOJSK RAKIETOWYCH I ARTYLERII

~~T.~~
Egz.nr...

płk prof. Józef STACHOWSKI

Dla wykładowców i słuchaczy
I K.WL.

ppłk dypl. B.J. WÓJCIK

ĆWICZENIE GŁÓWNE Nr 110

"DZIAŁANIA OBRONNE PUŁKU"

ZAŁOŻENIE z TWRI Art.

do zajęcia Nr 3

I.

Położenie wojsk własnych oraz wiadomości o nieprzyjacielu na 11.00 3.4 - jak założenie główne z T.Og.

II.

Po wykonaniu ogniowego przygotowania natarcia na rubieży rz. LIWIEC artyleria organiczna i przydzielona wspierała na poszczególnych kierunkach pododdziały 8 pz.

Dotychczasowy podział sił i środków artylerii oraz jej położenie i stan na godz. 11.00 przedstawia się następująco :

- a/ 3/8 pz - pluton moździerzy 120 mm będący w dyspozycji dcy baonu wspiera walkę batalionu ze stanowisk ogniowych w rejonie zagajnika /9348a/;
- plutony moździerzy 82 mm wspierają walkę pierwszorzutowych kompanii;
- pl ppanc przydzielony do 7 Kp.

Straty - zniszczony jeden moździerz 82 mm oraz wyrzutnia PPK.
b/ 1/8 pz - pluton moździerzy 120 mm będący w dyspozycji dowódcy batalionu znajduje się na stanowiskach ogniowych w rejonie płd skraj JANÓWEK /9656/;

- plutony moździerzy 82 mm przydzielone kompaniom pierwszorzutowym;
- pl ppanc w dyspozycji dcy batalionu - w rejonie Kol. JANÓWEK /9556 /.

Straty - zniszczono dwa moździerze 82 mm.

- c/ 2/8 pz - środki organiczne batalionu z wyjątkiem 2 pl moźdz. 82 mm wspierają działania 4 k ze SO w rejonie zagajnika /0959c/.
 - d/ 8 b hb 122 mm - przydzielona OW, w marszu czołem w rejonie wzg. 191,7 /8453/.
- Straty - jedna haubica uszkodzona.
- e/ 8 bpanc - OPpanc pułku. O godz. 10.50 dowódca OPpanc zameldował, że o godz. 10.30 nieprzyjaciel wykonał uderzenie chemiczne na pośredni rejon ześrodkowania baterii w rejonie ROGUSZYN /0558/. W wyniku uderzenia uszkodzone zostało jedno działo 85 mm oraz jedna wyrzutnia PPK. W chwili obecnej bateria ześrodkowała się w rejonie płd m. SZCZURÓW /4057/, gdzie przystąpiła do częściowego odkażania.
 - f/ 2/3 pa - jako artyleria dyspozycyjna znajduje się w następującym położeniu:
 - 4b w czasie zwijania ugrupowania bojowego w rejonie zach SKARZYN /0156 ab/ o godz. 10.45 została zaatakowana przez grupę samolotów nieprzyjaciela. Straty baterii - zniszczono dwie haubice oraz trzy ciągniki artyleryjskie. Dowódca baterii wraz z dcą 1 kp znajduje się w Kol. JANÓWEK /9556/;
 - 5 b wspiera walkę 1/8 pz ze stanowisk ogniowych w rejonie płd cypel lasu SULKI /0058b/. Dowódca baterii znajduje się przy dcy batalionu;
 - 6 b będąca na stanowiskach ogniowych w rejonie zagajnika /0258 d/ o godz. 10.45 otrzymała zadanie zmiany SO w rejon płn WIŚNIEW /9249/ po drodze SKARZYN /0157/, OSSÓWNO /9953/, WIŚNIEW. Dowódca baterii znajduje się na PO w rejonie wzg. 201,0 /9249/;
 - dowódca pl topo-rozp. 2/3 pa wraz z plutonem znajduje się na PO dywizjonu w rejonie wzg. 205,6 /9550/.

g/ Dowódca 2/3 pa ze sztabem oraz szef art. 8 pz znajdują się w rejonie płn CZARNOGŁÓW /9651/.

III.

O godz. 11.00 3.4 w rejon płn CZARNOGŁÓW /9651/ przybył z szefem wydziału operacyjnego, przedstawiciel sztabu artylerii 3 DZ, który szefowi artylerii pułku oraz dowódcy 2/3 pa przekazał następujące zadania oraz informacje :

1. 8 pz z dotychczasowymi środkami wzmocnienia otrzymał zadanie bronić rejonu: jez. TORFISKO /9142/, WIŚNIEW/9249/, WITY, BOGUSZYN /0558/ z zadaniem niedopuszczenia do przerwania się nieprzyjaciela w kierunku JĘDRZEJÓW /8549/, KORYTNICA.
2. Zadania artylerii 8 pz :
 - obezwładniać podchodzące świeże siły nieprzyjaciela zwłaszcza na kierunkach :
 - MINSK MAZOWIECKI, WIŚNIEW /9249/;
 - CEGŁÓW, KAŁUSZYN;
 - wspierać walkę pododdziałów o utrzymanie nakazanych rejonów obrony ;
 - być w gotowości do osłony ogniem i sprzętem ewentualnych rejonów uderzeń jądrowych nieprzyjaciela ;
 - być w gotowości do osłony lewego skrzydła ogniem dywizjonu;
 - być w gotowości do wsparcia kontrataku drugiego rzutu dywizji ogniem dywizjonu na kierunku: JACZEWEK /0650/, płn KAŁUSZYN.

Szczegółowe zadania ogniowe oraz inne zagadnienia dotyczące udziału we wsparciu kontrataku dywizji zostaną przekazane dodatkowo.

3. 3 drt oraz DGA-3 w składzie: 3 pa /bez 1,2/3 pa/ i 1/3 ABAA są w gotowości do :
 - zwalczania taktycznych środków napadu jądrowego i artylerii nieprzyjaciela ;
 - wsparcia walki oddziałów przechodzących do obrony;
 - zwalczania wojsk npla podchodzących z głębi na kierunku obrony 8 pz, niszcząc uderzeniami bmar do bpsz ewentualnie do dwóch kompanii czołgów ;
 - wzbraniania ataku i przerwania się nieprzyjaciela na kierunkach :
 - KAŁUSZYN, KORTNICA /0958/;

- JAKUBÓW /8846/, DOBRE /9946/;

- osłony lewego i prawego skrzydła obrony pułku ogniem jednego dywizjonu.

Na korzyść 8 pz działa 1/3 ABAA /15 haubico- armat/ do rubieży czołowych punktów oporu z przydziałem amunicji 0,6 jo. Zadania planowane do wykonania przez 1/3 ABAA przekazać dowódcy 3 pa.

4. OPpanc 3 DZ - /dppanc/ w pasie obrony 8 pz jest w gotowości do zwałczania broni pancernej nieprzyjaciela na kierunkach:
 - ŁAZISKA /9145/, BRZEŹNIK /0050/ z rubieży DOBRE /9946/, WÓLKA CZARNOGŁOWSKA /9649/;
 - LEŚNOGÓRA /9259/, SKARZYN /0157/ z rubieży /wył/ GARCZYN MAŁY /9553/, /wył/ WIERZBNO /9858/.

Rejon ześrodkowania - PNIEWNIK /0554/.

5. Rejony zastrzeżone dla drt i artylerii dywizji:
 - RABIERZ /9848/, /wył/ OSSÓWNO /9952/, BRZEŹNIK /0050/ - SO Nr 1 - 1/3 ABAA/;
 - HELENÓW /9658/, Kol. JANÓWEK /9656/, wzg. 163,7 /9756/ - SO Nr 2 - 1/3 ABAA/;
 - ZDROJÓWKA /9944/, DOBRE, Kol. BRZOSOWNICA /0145/ - SO 3/3 pa;
 - pld JACZEWEK /0551/, ZAKRZEW /0452/, wzg. 165,6 /0552/ 1/3 ABAA/;
 - RYNIA /0444/, GŁĘBOCZYCA /0144/, MODECIN /0449/ - 3 drt.

6. Na wykonanie zadania 8 pz dodatkowo otrzymuje następującą ilość amunicji:

- dla hb 122 mm i moździerzy - 0,3 jo ;
- dla SPG oraz armat 85 mm - 0,2 jo ;
- dla PPK - 0,5 jo.

7. Dla potrzeb artylerii pułku przydziela się cztery śmigłowce- loty. Lądowisko śmigłowców znajduje się w rejonie MAKOWIEC /0149/, czynne od 14.00.

8. Komunikaty meteorologiczne - jak dotychczas w godzinach parzystych.

9. Określenie nastaw do ognia skutecznego na podstawie dokładnego przygotowania.

10. Gotowość do prowadzenia ognia - 15.00 3.4.

11. SD dowódcy artylerii dywizji las /0150/.

12. Meldunki przedstawiać o :

- gotowości artylerii;
- rozpoczęciu natarcia nieprzyjaciela;
- uderzeniach bmar nieprzyjaciela.

IV.

Wiadomości dodatkowe :

1. Z przydziału na 3,4 do końca dnia walki pozostała następująca ilość amunicji :
 - dla moździerzy 82 i 120 mm - 0,5 jo
 - dla hb 122 mm - 0,7 jo
 - dla SPG oraz armat 85 - 0,5 jo
 - dla PPK - 1 jo
2. Z meldunków dowódców wiadomo jest, że stan amunicji na 11.00 3.4 przedstawia się następująco :
 - 1/8 pz - 0,3 jo dla moździerzy 82 i 120 mm
 - 0,5 jo dla PPK
 - 0,3 jo dla SPG
 - 2/8 pz - 0,7 dla moździerzy 82 i 120 mm
 - 1,0 jo dla PPK
 - 0,7 jo dla SPG
 - 3/8 pz - 0,3 jo dla moździerzy 82 i 120 mm
 - 0,5 jo dla PPK
 - 0,3 jo dla SPG
 - 8 b hb 122 mm przy sprzęcie posiada 0,8 jo
 - 8 bppanc - 85 mm a 0,3 jo
 - PPK - 0,75 jo
 - 2/2 pa - 4 b - 0,1 jo
 - 5 b - 0,27 jo
 - 6 b - 0,4 jo
3. Na amunicję oświetlającą złożyć zapotrzebowanie do sztabu AD do godz. 14.00.

V.

Praca do wykonania :

1. Przystudiować :

- Skrypt "Zasady użycia artylerii w działaniach obronnych pułku"- Nr bibl. 09390.

2. - Reg. Walki Art. SS 221 - 229.

3. W roli szefa artylerii 8 pz oraz dowódcy 2/3 pa przeprowadzić analizę zadania i ocenę położenia /wnioski zakonspektować/.

Na zajęciach być w gotowości do uzasadnienia wniosków oraz do złożenia propozycji użycia artylerii dla dowódcy 8 pz.

OPRACOWAŁ :
ST. ASYSTENT KATEDRY TWRI Art.

SPRAWDZIŁ :
KIEROWNIK ZESPOŁU

ppłk dypl. B.J. WÓJCIK

płk dr K. KAGANIEC

Wydrukowano w 100 egz.
Egz. nr 1-5 oprac. metod.
Egz. nr 6-100 B.T.
Wyk. ppłk Wójcik
Druk. Cz.B, dn 14.02.68r.
Nr ks. 0419/WW/0271
Kor. H.M.

ODDZIAŁ WOJSK RAKIETOWYCH I ARTYLERII
KATEDRA TAKTYKI WOJSK RAKIETOWYCH I ARTYLERII

ZATWIERDZAM

CHEF KATEDRY TAKTYKI WOJSK RAK.I ARTYLERII

~~_____~~

Egz. Nr

płk prof. J. STACHOWSKI

Dla wykładowców art.I K.WI

ppłk dypl. B.J. WÓJCIK

ĆWICZENIE GŁÓWNE nr 110

"DZIAŁANIA OBRONNE PUŁKU"

OPRACOWANIE METODYCZNE

do zajęcia nr 9

- I. TEMAT: "Rekonesans rejonów SO i PO, wytyczne odnośnie ich przygotowania i zajęcia oraz rozpoznania i kierowania ogniem".
- II. CEL : Zapoznać słuchaczy z pracą grup rekonesansowych w planowanych rejonach rozwinięcia pododdziałów artylerii oraz na rubieży punktów obserwacyjnych.
- III. CZAS : 6 godz. lekcyjnych /270'/.
- IV. FORMA: Zajęcie grupowe w terenie.
- V. ZAGADNIENIA ORAZ PODZIAŁ CZASU:

1. Praca na punkcie nr 1 /rekonesans SO baterii
2/3 pa/ 80'
2. Praca na punkcie nr 2 /rekonesans SO 8Bhb/... 30'
3. Praca na punkcie nr 3 /rekonesans rejonu PO/. 60'

R a z e m 170'

VI. UWAGI ORGANIZACYJNO-METODYCZNE:

- a/ Pozostały czas 100' przewiduje się na dojazdy do poszczególnych punktów pracy.
Wyjazd z "parku samochodowego" - godz. 7.10.
Przyjazd do m. DOBRE - godz. 8.00.
Zbiórka poszczególnych grup pracy w m. DOBRE - godz. 13.10
Powrót do garnizonu - godz. 14.00.
- b/ Podstawą do zajęć dla słuchaczy jest założenie, które powinni pobrać w bibl. w przeddzień wyjazdu.
- c/ Organizacyjnie należy podzielić słuchaczy na ^{cztery} ~~pięć~~ grupy. Z tego, grupę nr 1 stanowią oficerowie spec. art. Pozostałe grupy nr 2, 3, 4 ~~5~~ stanowią oficerowie spec. ogólnowojskowej.
- d/ Każda z pięciu grup jedzie swoim samochodem wraz z wykładowcą / z tym, że kierownik grupy art. jedzie wraz z grupą/.
- e/ Wyjeżdżająca z "parku samochodowego" kolumna pięciu samochodów jedzie wspólnie do m. DOBRE.
- f/ W m. DOBRE o godz. 8.00 - 8.10 poszczególne grupy jadą samodzielnie na określone punkty pracy w następujący sposób:
- oficerowie specjaliści art. - rozpoczynają pracę na punkcie nr 3, następnie na punkcie nr 1 i 2:
 - oficerowie ogólnowojskowi:
 - gr. nr 1 - punkty pracy nr 3, 1 i 2;
 - gr. nr 2 - punkty pracy nr 3, 2 i 1;
 - gr. nr 3 - punkty pracy nr 3, 2, i 1.
- g/ Po przerobieniu zagadnień szkoleniowych zawartych w OM /20-30' / wykładowca stawia wybranego słuchacza w określonej funkcji: nakazuje, aby wraz z grupą przejechał na kolejny z góry ustalony punkt pracy.
- h/ Po zakończeniu pracy - wykładowcy wraz z grupami przyjeżdżają do punktu zbiornego w m. KAŁUSZYN. Zbiórka w m. KAŁUSZYN godz. 13.00 - 13.10.

VII. PRZEBIEG ZAJĘĆ

1. Punkt pracy nr 1 80'
Rozpoznanie rejonów rozwinięcia 4 i 5 b 2/3 pa
oraz tyłów dywizjonu.

Czas operacyjny: 12.00

Miejsce - sztab 8 pz - płnc CZARNOGLÓW /9751/.

Uwaga Metodyczna:

Słuchacze w roli szefa sztabu dywizjonu a następcie dcy grup rekonesansowych baterii.

Żądać od słuchaczy - powtórzenia treści wytycznych dcy 2/3 pa, zaproponowania czynności szefa sztabu i dowódców grup rekonesansowych baterii w celu zrealizowania zarządzenia dcy dyonu.

Proponowane rozwiązanie:

Szef sztabu dywizjonu:

- wyjeżdża na osobisty rekonesans nakazanego rejonu SO dywizjonu;
- objeżdżając rejon SO poszczególnych baterii dokonuje ogólnej oceny warunków terenowych, kontroluje mapę z terenem oraz wybiera rejon tyłów dywizjonu;
- w poszczególnych rejonach spotyka się z dowódcami baterii gdzie udziela informacji i szczegółowych wytycznych w zakresie:
 - wiadomości o nplu i zadania pułku;
 - zwalczania ogniem na wprost czołgów npla w wypadku wdarcia się w rejon SO;
 - zakresie prac inżynieryjnych;
 - wytycznych do kierowania ogniem oraz orientacyjnego czasu otrzymania zadań bojowych /ok. 14 00/.

Wytyczne szefa sztabu dyonu do kierowania ogniem.

1. Kierowanie ogniem na podstawie dokładnego przygotowania.
2. Kierunek zasadniczy strzelania 35-00.
3. Dowiązanie ugrupowania bojowego artylerii na podstawie mapy. Orientacje dział i przyrządów obserwacyjnych w kierunku zasadniczym wykonać własnymi siłami do 13.30.
4. Określenie spadku szybkości początkowej dział dokonać na podstawie pomiaru długości komór ładunkowych. Poprawki przekazać do sztabu dyonu do 14.30. Dokonać segregacji amunicji, którą przechowywać w niszach w ilości 0,6 jo.

5. W bateriach dokonać sprawdzenia przyrządów celowniczych, obserwacyjnych i przyrządów do kierowania ogniem. Określić poprawki na odchyłkę linii celowania i niezgodność kątów podniesienia do 14.30.
6. Komunikaty meteorologiczne przekazywane będą w godzinach parzystych na fali "360", kryptonim "POGODA".

Poprawki meteorologiczne obliczać:

- 6 b - kierunki 30-00, 33-00;
 - odległość 5000 m, 8000 m, 10000 m.
- 4 i 5 b - kierunki - 20-00, 30-00, 33-00.
 - odległość - 5000 m, 8000 m, 10000 m i 12000 m.

7. Gotowość do ognia skutecznego 14.45.

8. Kierowanie ogniem po przegrupowaniu na podstawie dokładnego przygotowania.

Dowódcy grup rekonesansowych baterii:

Podstawą do ich pracy jest zarządzenie dcy dyonu oraz wytyczne szefa sztabu.

Skład grup rekonesansowych i czas pracy:

- dca pl. ogniowego oraz 1-2 działonowych z kątomierzem busolą;
- czas pracy ok. 12 - 13.00.

Omówić sposób pracy dcy grupy rekonesansowej.

2. Punkt pracy nr 2 30'

Rozpoznanie rejonu rozwinięcia 8 b hb.

Czas operacyjny 11.40.

Szef artylerii 8 pz nakazał swemu pomocnikowi do 13.00 dokonać wyboru SO 8 b hb w rejonie MAJDAN. ~~Dodatkowo pomocnikowi szefa art. wiadomym jest, że 8 b hb zgromadkuje się w rejonie zagajnika wsch TURBK /9352/ ok. 12.30.~~

Uwaga:

Słuchacze występują w roli pomocnika szefa artylerii. Żądać od słuchaczy zreferowania przedsięwzięć w celu realizacji otrzymanego zadania.

Proponowane rozwiązanie:

Pomocnik szefa artylerii pułku zabierając ze sobą st. zwiadowcę z drużyny dowodzenia szefa art. jedzie w rejon

płd skraj GORCZYN DUŻY /9353/ po drodze: CZARNOGŁÓW, WYGLĄDÓ-
WEK /9754/, ZIMNOWODA /9453/, GARCZYN DUŻY, gdzie rozpoznaje
rejon SO 8 bhb. W czasie pracy melduje się dca 8 bhb, któremu
stawia wytyczne.

Kolejność pracy:

- orientacja topograficzna;
- orientacja taktyczna /w tym zapoznanie dcy baterii
z ogólnym zadaniem pułku;
- ocena warunków terenowych dla rozwinięcia SO baterii;
- wybór głównego SO /sposób i czas jego zajęcia/;
- wybór zapasowego SO;
- warunki oraz sposób zwalczania czołgów bpla ogniem na
wprost;
- KZ strzelania;
- kiedy uzyskać gotowość ogniową;
- ile amunicji złożyć na SO;
- zadanie baterii - nawiązać osobisty kontakt z dcą 1/8 pz,
którego wspierać w czasie walki;
- zadania planowane dla baterii na korzyść pułku zostaną
przekazane ok. 14.00;
- zakres prac inżynierskich;
- ogólne wytyczne do kierowania ogniem.

3. Praca na punkcie nr 3 60'

Rozpoznanie rubieży punktów obserwacyjnych.

Czas operacyjny 11.30.

Dowódca plutonu topo-rozp. 2/3 pa otrzymał wytyczne
od szefa sztabu dywizjonu w celu rozpoznania rubieży PO.
Słuchacze w roli dowódcy plutonu topo-rozp. dywizjonu.

UWAGA METODYCZNA

Żądać do słuchaczy powtórzenia wytycznych szefa sztabu
dywizjonu a następnie zreferowania sposobu ich realizacji.

Proponowane rozwiązanie:

Dowódca plutonu topo-rozp. znajduje się w rejonie
płn CZARNOGŁÓW /9751/, pluton topo-rozp. znajduje się na PO
w rejonie wzg. 205,6 /9550/.

Dowódca plutonu powinien:

- ~~pojechać~~ ^{wrócić} na PO dywizjonu;
- ~~zapytać~~ ^{zapytać} dcę 6b o warunki obserwacji ze wzg. 201.0;
- dać zadanie dcy dr topo - aby pod jego dowództwem
zwinąć dotychczasowy PO, a sprzęt i ludzi do 13.00

do 13.00 przesunąć w rejon wzg. 207,2 /z chwilą jego opanowania/.

- osobiście z dcą dr rozp. /kątomierz, busola/ rozpoznać warunki obserwacji w rejonie wzg. 201,0 /9349/, a następnie w rejonie wzg. 207,2 /9152/;
- w rejonie wzg. 207,2 dokonać wyboru PO dywizjonu, postawić zadania dla dr rozp. u dr topo;
- wraz z dwoma zwiadowcami /obsługa DOD z kątomierzem busola/ pojechać w rejon wzg. 203,1 /9055/, dokonać wyboru DOD, postawić zadania, a następnie rozpoznać /dokonać wyboru/ zapasowego PO w rejonie wzg. 205,2 /9167/;
- o 13.30 w rejonie wzg. 207,2 zameldować szefowi sztabu wyniki pracy.

Ze względu na czas pracę rozpocząć w rejonie wzg. 205,2 /9157/.

Po przyjeździe w rejon wzg. 207,2 /a dokładnie w rejon zagajników płd wzg. 207,2/ dać słuchaczom 10' czasu na zorientowanie się w terenie i w roli dcy plutonu topo-rozp. dokonać wyboru PO dywizjonu.

Przebieg pracy:

- orientacja topograficzna;
- orientacja taktyczna;
- zadania 8 pz i dywizjonu /ogólnie/;
- wybór PO;
- określenie warunków dla rozmieszczenia ludzi i sprzętu na PO;
- warunki dowiązania PO;
- warunki obserwacji /sektor obserwacji, głębokość obserwacji/;
- porównanie warunków obserwacji z dotychczasową oceną nieprzyjaciela /wiadomościami o nplu/;
- warunki dla rozmieszczenia dwóch samochodów plutonu.

Zadania dcy pl topo-rozp.:

- dla dcy dr rozp.
 - zorganizować PO dcy dywizjonu /miejsce/;
 - PO dcy dyonu jest prawym punktem DOD, na którym posiadać dwóch zwiadowców z lornetą nożycową i dalmierzem;
 - na lewym punkcie DOD /rejon/ posiadać dwóch zwiadowców z kątomierzem busolą;
 - sektor obserwacji;

- rejon szczególnej uwagi;
- prace inżynieryjne na PO;
- gotowość do prowadzenia rozpoznania 13.00;
- gdzie rozmieścić samochody plutonu;
- dla dcy dr topo:
 - do godz. 13.00 dowiązać PO dowódcy dywizjonu, a następnie pomóc dcy dr rozp. w inżynieryjnej rozbudowie punktu;
 - być w gotowości do kontroli dowiązania topograficznego SO dywizjonu.

Po postawieniu zadań dca pl topo-rozp. wraz z dwoma zwiadowcami udaje się w rejon wzg. 203,1 /9055/ w celu wyboru punktu DOD/ nie przerabia się ze względu na brak czasu/.

Na zakończenie podać słuchaczom, że treścią następnego zajęcia z rozpoznania artyleryjskiego będzie opracowanie planu rozpoznania artylerii 8 pz.

Podstawa do zajęć:

- założenie do zajęć obecnych;
- posiadanie siły i środki oraz niniejsze zajęcia;
- notatki z wykładów oraz z poprzednich zajęć o tematyce rozpoznania artyleryjskiego.

Omówienie zajęć w/g uznania wykładowców.

OPRACOWAŁ

ppłk dypl. B. J. WÓJCIK

SPRAWDZIŁ

płk dr K. KAGANIEC

Wydrukowano w 5 egz.

Egz. Nr 1-5 Opr. metod.

Wyk.: ppłk WÓJCIK

Druk.: JK-dn. 27.12.67r.

Nr ks. 0364

AKADEMIA SZTABU GENERALNEGO
im. gen. broni K. Swierczewskiego

ODDZIAŁ WOJSK RAKIETOWYCH I ARTYLERII
KATEDRA TAKTYKI WOJSK RAKIETOWYCH I ARTYLERII

"ZATWIERDZAM"
SZEF KATEDRY TAKT.
WOJSK RAKIETOWYCH I ARTYLERII

~~_____~~
Egz.nr...

płk prof. Józef STACHOWSKI

Dla wykładowców i słuchaczy I K. WL.

Cwiczenie główne nr 110

"DZIAŁANIA OBRONNE PUŁKU"

Założenia z TWRIART.

do zajęcia nr 9

I.

O godz. 11.30 3.4 szef artylerii 8 pz otrzymał informacje ze sztabu AD-3 następującej treści :

a/ 1/3 ABAA prowadzi rozpoznanie w pasie :

- granica prawa - kol. UJAZDOW /9344/, /wył/ CZARNA /9041/,
- granica lewa - WIŚNIEW /9249/, MOCZYDŁA /8749/.

Rubież punktów obserwacyjnych: wzg. 189,9 /9444/, wzg. 201,0 /9249/.

Stację radiolokacyjną /SNAR-2/ 1/3 ABAA rozwija w rejonie wzg. 203,0 /9447/.

b/ DGA-3 rozwija plrd na rubieży: /wył/ RAKOWIEC /9643b/, ADAMÓW /9547a/.

II.

Dowódca plutonu topo-rozp. 2/3 pa wraz z plutonem znajduje się na PO dywizjonu w rejonie wzg. 205,6 /9550/.

O godz. 11.30 szef sztabu 2/3 pa wezwał dcę plutonu topo-rozp. w rejon pld CZARNOGŁÓW /9751/ i na podstawie wytycznych dcy 2/3 pa wydał mu zarządzenie:

- 8 pz wspierany przez 2/3 pa przechodzi do obrony rubieży: jeż. TORFISKO /9142/, WITY /8955/.

2/3 pa do działań obronnych rozwija się w rejonie:
POKRZYWNIK /9651/, BALTAZAROW /9751/, płn ZIMNOWODA
/9553/;

- do 13.30 rozpoznać punkty obserwacyjne w rejonach:
 - wzg. 201,0 /9349/ dla 6 b;
 - pld stok wzg. 207,2 /9152/ dla dywizjonu oraz PO dla 4 b;
 - wzg. 203,1 /9055/ dla 56 i DOD oraz zapasowy PO na wzg. 205,2 /9167/;
- wyniki rozpoznania meldować w rejonie wzg.207,2.

III.

Dowódca 2/3 pa o godz. 11.40 wydał szefowi sztabu dywizjonu następujące wytyczne :

- wybrać główne i zapasowe stanowiska w rejonie :
 - dla 4 b , BALTAZAROW /9752/;
 - dla 5 b - wsch ZIMNOWODA /9453/;
 - wyniki rekonesansu meldować o godz. 14.00 w sztabie 8 pz.

Szef artylerii 8 pz o godz. 11.35 nakazał swemu pomocnikowi do 13.00 wybrać SO 8 bhb w rejonie MAJDAN /9354/.

Wykorzystanie środków batalionowych wg decyzji dowódców batalionów.

V.

Praca do wykonania :

W czasie nauki własnej przygotować się :

- w roli szefa sztabu 2/3 pa do rekonesansu rejonu SO dywizjonu ;
- w roli dowódców grup rekonesansowych bat. do rekonesansu;
- w roli dowódcy plutonu topo-rozp. do rozpoznania rubieży punktów obserwacyjnych;
- w roli st.pomocnika szefa artylerii do rekonesansu rejonu SO 8 bhb;

- oficerowie specjaliści art. opracować w dowolnej formie plan rekonesansu.

Załącznik nr 1 - Zarządzenia wstępne.

OPRACOWAŁ :

ppłk dypl.BMJ. WÓJCIK

SPRAWDZIŁ

płk dr K. KAGANIEC

Wydrukowano w 100 egz.
Egz. nr 1-5 oprac.metod.
Egz. nr 6-100 B.T.
Wyk.ppłk Wójcik
Druk.Cz.B.
Nr ks.0421/WW/0273
Kor.H.M.

Załącznik Nr 1
do założenia

Zajęcie Nr 9

Zarządzenia wstępne

A. Dowódcy 2/3 pa :

1. Wspierany 8 pz przechodzi do obrony rubieży: WOLA POLSKA, WIŚNIEW /9249/, WÓLKA KAŁUSKA /9052/ WITY /8955/.
Spodziewany atak nieprzyjaciela ok. 15.00.
2. 6 b maszerować po drodze: SKARZYN, NATOLIN /0054/, OSSÓNO 9953/, CZARNOGLÓW /6951/ w gotowości do zajęcia SO w rejonie płd STRZEBULA /9550d/;
4 i 5 b być w gotowości do zajęcia SO w rejonie:
 - 4 b płd BALTAZARÓW /9753c/ po marszrucie - SKARZYN, NATOLIN, OSSÓNO, BALTAZARÓW /9752/;
 - 5 b -płd skraj lasu /9554d/ po marszrucie - SULKI /0057/, ADAMÓW /9956/, WYGLĄDÓWEK, GARCZYN MAŁY /9553/.Niezwłocznie przystąpić do rozpoznania rejonów SO. Kz - 35 -
- 00. Zmiana SO na sygnał "JANTAR".
W czasie przegrupowania zachować ściśle warunki maskowania.
Przewidywane rejonory PO: 6b-wzg. 201,0 /9249/, 4 b - płd stoki wzg. 207,2 /9152/, 5 b - wzg. 203,1 /9152/.
3. Uszkodzony sprzęt pozostawić na miejscu - skąd nastąpi ewakuacja.
4. Czas gotowości ogniowej na nowych SO :
 - 6 b - 13.00
 - 4 i 5 b - ok. 14.00.
5. Szczegółowe wytyczne zostaną przekazane na SO ok. 13.30 -
- 14.00.

B. Szefa artylerii pułku :

- 8bhb - zająć SO w rej. MAJDAN /9354/ a PO - wzg. 900 m wsch CHROŚCICE /9053/ i uzyskać gotowość ogniową do godz. 13.30.
Marszruta - jak marszruta OW. Po zajęciu SO podporządkować się dcy 1/8 pz.
- OPpanc - zająć pośredni rejon ześrodkowania w rej. zagajnika /9754/. Wysłać grupę rekonesansową baterii w rejon GARCZYN MAŁY na godz. 12.20.

WYGLADŃBEK, zaś dowódcy baterii z grupą rekonesansową przy-
być w rejon GARCZYN MAŁY.

II.

O godz. 12.20 szef art.pz spotkał się z dowódcą
OPpanc w rejonie GARCZYN MAŁY, któremu postawił zadania
bojowe /treści zadań nie podaje się ze względów szkolnych/.

III.

Praca do wykonania :

1. Przystudiować :

- Skrypt "Zasady użycia artylerii w działaniach obron-
nych pułku" - rozdział dotyczący OPpanc /Nr bibl.09390/.
- Regulamin Walki Artylerii - §§ 273 - 280.
- Skrypt "Zasady użycia pododdziałów przeciwpancernych
pocisków kierowanych" Nr bibl. 00294 w bl. 25 - tylko
dla oficerów specjalności art.
- Przypomnieć sobie organizację bppanc pz i jej zasadni-
czy sprzęt.

2. W roli dowódcy bppanc /OPpanc/

a/Ustalić koncepcję przeprowadzenia rekonesansu oraz
opracować w dowolnej formie plan rekonesansu ze szczególnym
uwzględnieniem :

- składu grup rekonesansowych /poszczególnych zespołów/;
- punktów pracy i czasu pracy na poszczególnych punktach;
- marszrut do poszczególnych punktów pracy;
- zagadnień, które zostaną rozpatrzone na poszczegól-
nych punktach pracy przez poszczególne zespoły;
- czasu i miejsca postawienia zadań bojowych oraz wyda-
nia wytycznych do zabezpieczenia bojowego działań;

b/ być gotowym w czasie zajęć do przeprowadzenia rekonesansu
oraz postawienia zadań bojowych podwładnym.

Załącznik do założenia Nr 1 - "Dane dodatkowe".

OPRACOWAŁ :

SPRAWDZIŁ :

ppłk dypl. B.J. WÓJCIK

płk dr K. KAGANIEC

Wydrukowano w 100 egz.

Egz. nr 1-5 oprac.metod.

Egz. nr 6-100 B.T.

Wyk.ppłk Wójcik

Druk.Cz.B.dn.14.02.68r.

Nr ks.0422/WW/0274

Kor.H.M.

T A J N E

Egz.nr...

Załącznik Nr 1

do założenia/zaj.19/

Dane dodatkowe do założenia

/zajęcie Nr 19 z TWRiArt./

- I. Zasadnicze zagadnienia treści zadań bojowych dla dowódcy OPpanc stawianych przez szefa artylerii pułku:
- wiadomości o nieprzyjacielu;
 - kierunki zagrożenia pancernego ;
 - zadania 8 pz ;
 - zadania baterii /OPpanc/, rejon ześrodkowania, rubieże rozwinięcia, drogi marszu, ugrupowanie i sposób ich zajęcia oraz sposób działania na każdej rubieży;
 - zadania środków przeciwpancernych współdziałających z baterią;
 - zasadnicze i dodatkowe sektory ostrzału ;
 - sposób otwarcia ognia do czołgów, wspólne dozory, sygnały kierowania ogniem i sygnały współdziałania;
 - przedsięwzięcia w zakresie zabezpieczenia bojowego działań, a szczególnie w zakresie obrony przed bronią masowego rażenia nieprzyjaciela;
 - zakres, sposób, kolejność i terminy wykonania prac inżynierskich, siły i środki do ich wykonania, miejsca przeciwczołgowych pól minowych położonych w rejonie działań baterii;
 - zużycie amunicji ;
 - czas gotowości ogniowej.
- II. Podczas rekonesansu rejonu ześrodkowania OPpanc należy :
- podać zadania OPpanc ;
 - ustalić kierunki zagrożenia pancernego w świetle oceny warunków terenowych;
 - ustalić ogólną koncepcję ugrupowania OPpanc w rejonie ześrodkowania w świetle kierunków zagrożenia pancernego, warunków terenowych i miejsc współdziałających elementów ugrupowania bojowego pułku ;
 - określić sposób wykorzystania plutonów PPK i plutonu armat ;

- podać pasy ogniowe dla całości odwodu na określonych kierunkach zagrożenia pancernego;
- ustalić miejsce PO dcy odwodu ;
- ustalić miejsca stanowisk wyczekiwania dla plutonów PPK, środków ciągu dla pl arm. i trenażera.

Ponadto dla każdego plutonu należy ustalić :

- miejsce głównych i zapasowych SO /pkt kier.ogniem /;
- granice głównych i zapasowych pasów ogniowych;
- miejsce PO plutonu;
- drogi dojazdu do SO ;
- dozory i odległość do dozorów;
- rubież otwarcia ognia i rubież przerwania ognia.

III. Podczas rekonesansu na kolejnych rubieżach rozwinięcia rozpatruje się :

- zadanie OPpanc ;
- kierunki zagrożenia pancernego w świetle oceny terenu;
- ogólna ocena warunków terenowych i możliwości rozwinięcia odwodu na wyznaczonej rubieży;
- koncepcja ugrupowania odwodu na danej rubieży rozwinięcia;
- rejony głównych i zapasowych SO dla poszczególnych plutonów;
- miejsca PO dcy baterii;
- rejonu punktów przeładowania wyrzutni;
- granice zasadniczych i dodatkowych pasów ogniowych baterii i plutonów oraz innych współdziałających środków przeciwpancernych;
- kod terenu i dozory /do działań dziennych i nocnych na rubieży Dmax i Dmin, rubieży pośredniej i odległości do nich/;
- martwe pole / wycinki nie rażone/ w poszczególnych pasach ogniowych;
- rubież rozpoczęcia i przerwania ognia dla baterii /plutonu/.

W każdym plutonie ponadto należy ustalić :

- miejsce gł. i zap. SO /pktów kierowania ogniem przez operatorów/;

- miejsce sąsiednich środków ppanc ;
- miejsce punktu przeładowania wyrzutni /środków ciągu w pl armat/;
- zasadnicze i dodatkowe sektory ostrzału wyrzutni /działu/ i sąsiednich środków;
- wycinki nierażone w poszczególnych sektorach;
- rubież rozpoczęcia i przerwania ognia dla wyrzutni /działa/.

Treść zadań bojowych dowódcy baterii w zasadzie precyzowana jest podczas rekonesansu rejonu ześrodkowania i na poszczególnych rubieżach rozwinięcia.

Zależy to również od tego kto wchodzi w skład grupy rekonesansowej /jej poszczególnych zespołów/.

Precyzowanie zadań może się odbywać podczas dojazdu na rubież rozwinięcia i bezpośrednio po jej zajęciu jeśli w rekonesansie nie uczestniczyli dowódcy plutonów lub nastąpiła zmiana zadania.

Ponadto w zależności od potrzeb dowódca baterii podaje :

- zakres, sposób, kolejność i terminy inżynierskiej rozbudowy elementów ugrupowania bojowego w rejonie ześrodkowania ;
- przedsięwzięcia w zakresie zabezpieczenia działań bojowych, a szczególnie w zakresie OPŚmar ;
- sposób oświetlania terenu i rubież oświetlania podczas walki w nocy;
- sposób przeładowywania wyrzutni i uzupełnienia amunicji w toku walki;
- organizacja łączności ;
- sygnały dowodzenia, współdziałanie i ostrzeganie ;
- czas gotowości.

OPRACOWAŁ :

ppłk dypl. B.J. WÓJCIK

Wydrukowano w 100 egz.

Egz. nr 1-5 oprac.metod.

Egz. nr 6-100 B.T.

Wyk.ppłk Wójcik

Druk.Cz.B.dn.14.02.68r.

Nr ks.0422/WW/0274

Kor.H.M.

A K A D E M I A S Z T A B U G E N E R A L N E G O
im. gen. broni K. Świerczewskiego

ODDZIAŁ WOJSK RAKIETOWYCH I ARTYLERII
KATEDRA TAKTYKI WOJSK RAKIETOWYCH I ARTYLERII

"ZATWIERDZAM"

Egz. Nr

SZEF KATEDRY TAKTYKI WRIART

płk prof. Józef STACHOWSKI

Dla wykładowców I K. WL.

ppłk dypl. B.J. WÓJCIK

ĆWICZENIE GŁÓWNE Nr 110

"DZIAŁANIA OBRONNE PUŁKU"

OPRACOWANIE METODYCZNE

DO ZAJĘCIA Nr 15

- I. TEMAT: "Planowanie ognia i manewru artylerii pułku oraz postawienie zadań bojowych"
- II. C E L: "Nauczyć słuchaczy zasad planowania ognia i manewru artylerii pułku w obronie.
Zapoznać słuchaczy z ogólną treścią zadań bojowych w obronie stawianych wykonawcóm
- III. CZAS : 4 godz. lekcyjne /180'/
- IV. FORMA: Zajęcia grupowe w sali.
- V. ZAGADNIENIA ORAZ PODZIAŁ CZASU:
1. Sprawdzenie przygotowania się słuchaczy do zajęć..5'
 2. Planowanie ognia artylerii w obronie /Wypełnienie "tabeli ognia"120'
 3. Planowanie manewru artylerii 30'
 4. Postawienie zadań bojowych pododdziałom art..... 20'

5. Omówienie zajęć	5'
R a z e m	
	180'

VI. Uwagi organizacyjno-metodyczne.

- podstawę do zajęć stanowią wyniki pracy słuchaczy na zajęciach poprzednich oraz założenie;
- niniejsze zajęcia prowadzone są z oficerami WL i Art;
- ze względu na czas oraz problematykę, zajęcia obejmują niektóre /zasadnicze/ zagadnienia związane z planowaniem /zwłaszcza pierwszy i drugi okres działania artylerii/;
- planowanie zadań ogniowych dla artylerii pułku należy rozpatrywać i realizować z punktu widzenia taktycznych zadań stawianych przez dowódcę pułku /treść zadań - jak założenie/;
- w planowaniu zadań ogniowych żądać wyjaśnień natury teoretycznej i instrukcyjnej /zwłaszcza od oficerów specjalności art. naziemnej/;
- zwrócić uwagę iż planowanie ogniowe /zwłaszcza w specyfice przerabianego ćwiczenia /jest procesem ciągłym, realizowanym równoległe z innymi czynnościami dowódcy i sztabu.

VII. Przebieg zajęć.

1. Sprawdzenie przygotowania się słuchaczy do zajęć..5'
 - w/g uznania wykładowcy.
- 2, Planowanie ognia artylerii w obronie /wypełnienie "tabali ognia"/ 120'

Uwaga metodyczna:

Na wstępie wyjaśnić słuchaczom na jakiej podstawie i kto planuje zadania ogniowe artylerii.

- Podstawa: - wnioski z oceny nieprzyjaciela;
- zadania taktyczne dowódcy pułku i jego wytyczne do organizacji współdziałania, /myśl przewodnia dowódcy pułku rozegrania walki obronnej/;
 - środki do realizacji zadań ogniowych /sprzęt oraz amunicja/;

- ocena warunków terenowych.

Kto - dowódca z szefem sztabu 2/3 pa, względnie szef sztabu dywizjonu na podstawie szczegółowych wytycznych dowódcy dywizjonu.

Czas operacyjny 14.00

Słuchacze w roli szefa sztabu 2/3 pa, wykładowca w roli dowódcy dywizjonu.

a/ Planowanie zadań ogniowych w celu wzbronienia nplowi podejścia i zajmowania podstaw wyjściowych do natarcia:

1. Pierwszoplanowanym zadaniem tego okresu będzie obezwładnianie podchodzących kolumn npla. Pod pojęciem kolumn należy rozumieć w tym wypadku kolumny czołgów, transporterów opancerzonych oraz artylerii.

Powyższe zadanie może być realizowane na zasięg sprzętu 1/3ABAA.

Ze względu na małą ilość amunicji - proponuje się wielkość odcinków ZO - 4 ha przy wykorzystaniu dwóch baterii w nakładkę. Zużycie amunicji tabela 9 z uwzględnieniem & 67 I.K.O. Czas otwarcia ognia do kolumn powinien określać w tym wypadku nawigator śmigłowca, dlatego też odcinki ZO należy planować w miejscach charakterystycznych eliminujących ewentualne pomyłki.

2. Obezwładnienie npla w czasie rozwinięcia i zajmowania podstaw wyjściowych do natarcia.

- prawdopodobna rubież rozwinięcia npla na podstawach wyjściowych /JAKUBÓW - KAŁUSZYN.
- do realizacji tych zadań wykorzystać 1/3 ABAA, 2/3 pa oraz 8 bhb;
- powyższe zadania wykonywać w czasie gdy kolumny marszowe rozwijają się w szyki bojowe;
- wielkość odcinków do 4 ha;
- sposób wykonania ogni - dywizjon wykonuje ogień bateriami w nakładkę;
- zużycie amunicji - jak tabela z uwzględn. & 67 np. ZO - 113 - 4 ha.

Zużycie amunicji dla 122 mm wynosi tabelarycznie 150 poc. zgodnie z & 67/normę tę możemy zmniejszyć o połowę - czyli 75 poc./

$75 \times 4 = 300 \text{ poc.} : 3 = 100 \text{ poc.}$ na baterię

$100 : 6 = \text{ok. } 16 \text{ poc.}$ na działo czyli 0,2 jo

- ze względu na tak duże zużycie amunicji, tego rodzaju zadania należy realizować w wypadkach koniecznych i opłacalnych;
- w przypadku obserwacji celu i możliwości wprowadzenia poprawek w czasie strzelania /a do takich warunków należy dążyć/ normę amunicji można zmniejszyć o 1/4.

czyli ze 100 poc. na baterie do 75, stąd zużycie na działo wynisie

$75 : 6 = \text{ok. } 12 \text{ poc}$ czyli ok. 0,15 jo

dla 20 o wielkości 4 ha.

W planowaniu tego systemu ognia ważnymi celami jest artyleria npla zajmująca SO /zużycie amunicji - jak obezwładnienie celów ~~otkrytych~~/.

Uwaga metodyczna

Wyjaśnić słuchaczom, że dla realizacji tych zadań należy planować wykorzystanie obserwacji ze śmigłowca. Stąd też śmigłowiec powinien znajdować się w powietrzu od chwili wejścia kolumn w zasięg sprzętu 1/3 ABAA do czasu wejścia w zasięg obserwacji z naziemnych PO.

Z chwilą wy^uясnienia rodzaju ogni, zużycia amunicji oraz wykonawców ognia, słuchacze nanoszą system ogni na mapę oraz wypełniają tabele ognia.

3. Wzbronienie obserwacji npla.

Zadanie to może być realizowane przez:

- obezwładnienie stacji radiolokacyjnej przeznaczonych do wykrywania ruchomych celów naziemnych, rozp. art. i moździerzy oraz poprawiania ognia;
- obezwładnienie radiolokacyjnych punktów kierowania
 - zużycie amunicji do tych celów tab. 6.
- zniszczenie punktu obserwacyjnego
 - zużycie amunicji - zał. 3 J.K.O.
- względnie w przypadku braku amunicji OF a posiadaniu amunicji dymnej - zadymianie naziemnych PO

- tab. 21 str. 151 IKO.

Określenie rejonów PO - jak mapa.

Wykonawcy - 2/3 pa a zwłaszcza 8 bhb.

b/ Wzbronienie ataku i wsparcie walki o utrzymanie czołowych rejonów obrony pułku.

1. Wzbronienie ataku z marszu przedniego skraju obrony.

To zadanie z punktu widzenia zadań artylerii jest podobne do zadań ad 2. Chodzi tu o obezwładnienie npla zamierzającego bezpośrednio z marszu zaatakować przedni skraj. Rodzaj ogni - ZO - w zasadzie powinny być obserwowane z naziemnych PO, stąd też i zużycie amunicji mniejsze o 1/4. Wykonawca - 1/3ABAA, 2/3 pa oraz 8 bhb. Moździerzy batalionowych w tym okresie nie wykorzystywać centralnie a pozostawić do dyspozycji dców batalionów.

Ognie planować na rozwidlenia dróg, miejscowości, które stwarzają naturalne warunki maskowania rozwijających się pododdziałów npla oraz do skrajów lasów i zagajników.

2. Osłona ogniem przedniego skraju obrony.

Podczas planowania tych zadań przyjąć następujące zasady i możliwości:

- wykorzystać całość artylerii oraz moździerze batalionów pierwszorzutowych;
- przede wszystkim mieć na uwadze osłonę kierunków przypuszczalnego działania npla;
- ze względu na ukształtowanie terenu istnieje możliwość nie jednoczesnego uderzenia npla w całym pasie obrony pułku /skąd też możliwość wykonania co najmniej dwóch OZ przez poszczególne pododdziały artylerii;
- przede wszystkim planować osłonę ogniem tych kierunków i rejonów, których zdobycie zapewniłoby nplowi dogodne warunki opanowania rejonów broniących przez bataliony pierwszorzutowe;
- również planować OZ w celu osłony luk między poszczególnymi kompaniami oraz batalionami;
- dca AD nakazał zabezpieczenie skrzydeł pułku siłami dywizjonu /ze względu na realną możliwość uderzenia npla na lewe skrzydło pułku, na tym kierunku zaplanować system OZ całości dysponowanej artylerii;

- system OZ planować z uwzględnieniem zapór minowych;
- szczupły stan artylerii nie pozwala nam planować OZ w nakładkę a tylko pojedynczymi pododdziałami;
- OZ planować bezpośrednio przed przednim skrajem obrony i na rubieżach z naziemnych PO przy wykorzystaniu zapalników radiowych oraz z nastawą z długą zwłoką.

Na poszczególnych kierunkach /na kierunku 1/8 pz, 3/8 pz oraz na lewym skrzydle /możliwości ogniowe wykonania OZ wynoszą:

- moźdz. batalionowe	- 450 m	/a na lewym skrzydle	270 m/
- 193 ABAA	- 800 m		
- 2/3 pa	- 800 m		
- b hb 85 mm	- 250 m		
	<hr/>	Razem	2240 m

Uwaga: W miarę posiadania czasu wyjaśnić /przypomnieć/ słuchaczom zużycie amunicji przy wykonaniu OZ, jego przeznaczenia, sposobu wykonania.

3. Wzbronienie rozprzestrzeniania się npla w wypadku uchwycenia przez npla niektórych odcinków obrony.

Istotą działalności ogniowej artylerii tego okresu jest niedopuszczenie dopływu świeżych sił npla z jednoczesnym stępieniem jego siły uderzeniowej w rejonie włamania.

System ognia tego zadania może obejmować - zawczasu zaplanowane ZO, OZ a zwłaszcza ogień z ^{obserwacji} dyspozycji. Sprzęt art. i moździerzy o większym kalibrze zwalczą siły npla manewrujące w rejon włamania zaś sprzęt pozostały obezwładnia siły w rejonie włamania, a zwłaszcza na kierunkach dogodnych do działania npla. Należy się liczyć, iż w tym okresie piechota z bpzmech npla będzie spieszona, stąd też sposób wykonania ognia jak do sił żywych odkrytych.

- c/ Wsparcie kontrataku drugiego rzutu pułku.

Uwaga: Z tego względu, że plan obrony pułku słuchacze będą opracowywać na zajęciach późniejszych, dla celów szkolnych nie należy przerabiać wszystkich przewidywanych wariantów użycia drugiego rzutu pułku, ograniczając się jedynie i przykładowo do jednego kierunku kontrataku.

W planowaniu zadań na ten okres należy uwzględnić:

- w miarę możliwości wykorzystać całą dysponowaną artylerię oraz moździerze batalionu, na kierunku którego będzie wykonywany kontratak;
- w zależności od kierunku kontrataku, może nastąpić konieczność zmiany SO artylerii w nowy rejon;
- kalkulacja amunicji, jak do celów ukrytych;
- zadania łączyć dla dwóch baterii jednocześnie;
- część amunicji przeznaczyć na ogniowe przygotowania kontrataku, zaś część na wsparcie kontrataku - które należy planować z obserwacji.

Pododdziały i przydział amunicji:

- 3/2 pa	- 0,2 jo
- pl m 120 mm 1/8 pz	- 0,2 jo
- pl m 82 mm 1/8 pz	- 0,2 jo
- pl m 120 mm 2/8 pz	- 0,2 jo
oraz ewentualnie 8 b bhb	- 0,2 jo

Możliwości ogniowe: Celem dla artylerii w tym okresie będą siły żywe ukryte oraz ewentualnie moździerze npla /o zwalczanie art. npla prosić dcę AD./ Ze względu na rodzaj ukrycia normę gęstości obezwładnienia można zmniejszyć o 50 %.

Obezwładnienie pl. moździerzy npla - wykorzystać moździerze.

m. 120 mm - 0,2 jo = 16 poc x 6 /dwa plutony/
= 96 poc x 50 % gęst.

pl. m 82 mm - 0,2 jo = 24 x 3 = 72 poc = 25 %
gęstości obezwładn.

Obezwładnienie pl. p. oporu - pozostają - 3 - 4 baterie

hb 122 mm

bhb 122 m - 0,2 jo = 16 x 5 = 80 poc = 1 ha + 4 b
- 4 ha

Czyli należy planować dwa odcinki po 2 ha względnie 4 poszczególne ośrodki oporu npla.

W celu zwiększenia możliwości ogniowych należy zapewnić możliwość obserwacji ognia - stąd też pozostanie 4 x 20 poc. = 80 poc. na inne zadania np. na wykonanie OZ względnie wsparcie kontrataku.

Ze względu na stosunkowo małe możliwości ogniowe ze

względu na przewidywaną ilość amunicji należy dążyć do wykonania ogni z obserwacji siłami pojedynczych baterii.

3. Planowanie manewru artylerii 30'

Planowanie manewru 2/3 pa...../30'/

Ogólne zasady, którymi należy się kierować w planowaniu przesunięć artylerii:

- przesunięcia planuje bezpośredni dca /sztab/, względnie ten pod dowództwem którego znajdują się pododdziały artylerii;
- podstawą do planowania jest zamiar rozegrania walki ~~obronnej~~ ^{obronnej} przez pułk, a w szczególności wytyczne dcy organizującego współdziałanie;
- sposób manewru artylerii w dowozie zależy będzie od ilości dysponowanego sprzętu;
- zasadniczą zasadą w planowaniu przesunięć jest konieczność bezustannego dysponowania ogniem większości środków art.

Przy dysponowaniu w pułku czterech ^{mo} bateri ^{mi} hb, należy przyjąć zasadę aby co najmniej dwie baterie hb były w ciągłej gotowości do prowadzenia ognia /manewr 8 bbb uzgodnić z szefem artylerii/.

Proponowany wariant przesunięć:

2/3 pa w razie konieczności przemaszerować w rejon poprzednich SO z działających zaczepnych.

Pierwsze przesunięcie planować dla 5 b z tego względu, że jest pododdziałem najbardziej wysuniętym do przodu.

Początek przesunięcia - z chwilą opanowania przez npla rubieży pierwszorzutowych kompanii batalionu czyli - ŻEBRÓWKA, KLUKI.

Nowy rejon SO - wsch SULKI.

Droga manewru: GARCZYN MAŁY, WYGLĄDÓWEK, WÓLKA, SULKI - długość marszruty - 9 km.

Ogólny czas od otrzymania sygnału do osiągnięcia gotowości na nowych SO:

- zwinięcie baterii - 5'
- rozwinięcie - 15'
- czas przemarszu przy zakładanej szybkości marszu 20 km/godz. - 27'
- Łączny czas - 47/.

Z chwilą uzyskania gotowości 5 b na nowych SO, powinno nastąpić przesunięcie pozostałych sił dywizjonu, względnie kolejnej baterii w zależności od sytuacji pola walki.

W przypadku przesunięcia pozostałych baterii dywizjonu - czas gotowości ogniowej będzie podobny. Natomiast czas gotowości ogniowej dywizjonu będzie dłuższy i wyniesie $47 + 5 + 15 = 67$ minut.

Uwaga metodyczna: W powyższym ćwiczeniu rozpatruje się tylko powyższy wariant przesunięcia artylerii.

4. Postawienie zadań bojowych 20'

Uwaga metodyczna: Zagadnienie to w grupie ofic. art. rozpatrzyć szczegółowo, zaś w grupach ogólnowojsk. potraktować w sposób ogólny.

Podstawą do postawienia zadań ogniowych pododdziałom jest "tabela ognia". Zadania mogą być postawione ustnie, względnie poszczególne baterie otrzymają wyciąg z "tabeli ognia" w części dotyczącej danego pododdziału. Zadanie dla bhb 8 pz oraz moździerzy przekazuje się szefowi artylerii, a dla 1/3 ABAA bezpośrednio dcy dyonu.

O ile wiadomości o nplu, zadaniu pułku i Kz strzelania dla pododdziałów 2/3 pa już znane to dane te należy przekazać dla 1/3 ABAA.

W konkretnym naszym przypadku zadanie dla baterii 2/3 pa ograniczą się do podyktowania danych z "tabeli ognia".

W miarę posiadania czasu zaleca się postawić słuchaczy w roli dcy 2/3 pa i postawienia części zadań ogniowych dla baterii.

5. Omówienie zajęć 5'

w/g uznania wykładowcy.

Załączniki - Nr 1 Tabela ognia
Nr 2 Mapa Kier. ogniem

OPRACOWAŁ:

SPRAWDZIŁ:

ppłk dypl. B.S. WÓJCIK

płk dr K. KAGANIEC

Wydrukowano w 5 egz.

Egz. Nr 1 - 5 Oprac. metod.

Wyk.: ppłk WÓJCIK

Druk. JK-dn. 28.12.67r.

Nr ks.: 0367

"-----"1968 r

TABELA OGNIARZY ARTYLERYI 8 pz w OBRONIE
Sztab 2/8 pz, ŻEBRÓWKA /9151/, 14.30 Mapa 50.000

Okresy działania artylerii	Zadania arty- lerii dywizji / 1/3 ABAA /	Zadania ogniowe				Współrzędne, rodzaj i wymiary celów							
		2/3 pa		8 bhb	moździerze		Nr celu	x	y	z	szerokość	głębokość	
		4b	5b		6b	1/8 pz							3/8 pz
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14
Wzbronienie nplowi pocejścia i zajmo- wania podstaw wyjściowych do natarcia	a/ Obezwładnić podchodzące kolumny /czołgów, transporterów opancerzonych artylerii/ zwłaszcza na kierunkach: MIŃSK MAZOWIECKI - MISTÓW, PGR MIENIA-WISNIEW, CEGŁÓW - BUDY PRZYTOCKIE, MROZY-KAŁUSZYN-WITY, ZO-100-109. b/ Obezwładnić npla w czasie rozwinięcia i zajmowania podstaw wyjściowych do natarcia ZO-110-111 c/ Wzbronienie obserwacji npla zwłaszcza na rubieży ŁAZISKA, GÓRY, MARIANKA.	ZO-112,113, 114, 116, 119	ZO-119,113, 113, 115, 116, 128	ZO-119, 113 114, 115. 128	ZO-114,115 116.								
Wzbronienie ataku i wsparcie walki o utrzymanie czoł- owych rejonów obrony pułku.	a/ Wzbronienie nplowi ataku z marszu przedniego skraju obrony ZO-118.132 b/ Osłonić ogniem przedni skraj obrony pułku SOZ-A, D, G, G ₁ , A ₁ , A. c/ Wzbronienie rozprzestrzeniania się npla na kierunku: WITY-CIERPIETA, BUDY KAMIENSKIE-CZARNOGŁÓW.	ZO-118, 120, 130, 131.	ZO-118,120, 122, 125, 130 131, 133.	ZO-118, 120, 122, 125,133.	SOZ-F, C ₁	SOZ-F,C ₁	SOZ-B,C						
Wsparcie kontratak drugiego rzutu pułku	I Kontratak na kierunku ZIMNOWODA - WITY a/ wzbronienie rozprzestrzeniania się npla na kierunku:WITY-ZIMNOWODA b/ osłonić ogniem podstawy wyjściowe drugiego rzutu pułku do k/ataku c/ obezwładnić npla w rejonie włamania d/ wesprzeć kontratak pułku II Kontratak na kierunku itd.	ZO-137 SOZ - "I" ZO - 137 ZO - 140 ZO - 135	ZO-139 SOZ - "I" ZO - 138 ZO - 138	ZO-137 SOZ - "I" ZO - 137 ZO - 140 135	ZO-139 SOZ - "K" ZO - 136 ZO - 138								

1. Sygnały / dowodzenia, współdziałania i powiadamiania /
2. Zużycie amunicji

SZEF SZTABU 2/3 pa

DOWÓDCA 2/3 pa

A K A D E M I A S Z T A B U G E N E R A L N E G O
im. gen. broni K. Swierczewskiego

ODDZIAŁ WOJSK RAKIETOWYCH I ARTYLERII
KATEDRA TAKTYKI WOJSK RAKIETOWYCH I ARTYLERII

"ZATWIERDZAM"
SZEF KATEDRY TAKT.
WOJSK RAKIETOWYCH I ARTYLERII

~~T.~~

Egz.nr...

płk prof. Józef STACHOWSKI

Dla wykładowców i słuchaczy
I K.WL

ĆWICZENIE GŁÓWNE Nr 110

"DZIAŁANIA OBRONNE PUŁKU"

Założenie z TWRIART.
do zajęcia Nr 15

I.

Podczas organizacji współdziałania, dowódca 2/3 pa w obecności szefa artylerii zanotował dla artylerii pułku następujące zadania:

1. W czasie podejścia npla do rejonu obrony 8 pz i zajmowania podstaw wyjściowych do natarcia:
 - obezwładniać podchodzące kolumny zwłaszcza na kierunkach:
 - MIŃSK MAZOWIECKI - MISTÓW /8942/;
 - PGR MIENIA /8047/ - WIŚNIEW;
 - CEGŁÓW - BUDY PRZYTOCKIE ;
 - MROZY - KAŁUSZYN - WITY;
 - obezwładniać npla w czasie rozwijania się kolumn do natarcia na rubieży :
 - pld ŁAZISKA /9145/, BUDY KAMIENSKIE, KAŁUSZYN, TRZEBUCZA /8960/.
2. W czasie ataku przedniego skraju obrony pułku i walki o utrzymanie czołowych rejonów obrony:
 - osłonić ogniem zaporowym przedni skraj obrony zwłaszcza na kierunku obrony 1/8 pz;

- wzbronąć rozprzestrzeniania się npla na kierunkach:
 - WITY - CIERPIĘTA /9457/;
 - BUDY KAMIENSKIE - CZARNOGLÓW;
 - obezwładnić npla w rejonie włamania.
3. W wypadku włamania się npla w rejon obrony 1/8 pz lub 3/8pz:
- wzbronąć rozprzestrzeniania się npla w głąb obrony;
 - wzbronąć dopływu świeżych sił npla w rejon włamania;
 - obezwładnić npla w rejonie włamania;
 - wesprzeć kontratak drugiego rzutu pułku na kierunkach:
 - MAJDAN - WITY ;
 - TUREK - WOLA POLSKA.
4. W wypadku wykonania głównego uderzenia npla w kierunku wsch KALUSZYN, WIERZBNO.
- osłonić ogniami zaporowymi lewe skrzydło obrony pułku zwłaszcza na kierunkach: - TRZEBUCZA- CIERPIĘTA
 - MILEW - WĄSY,
 - wzbronąć dopływu świeżych sił i rozprzestrzeniania się npla szczególnie w kierunku MILEW, WIERZBNO;
 - wesprzeć kontratak drugiego rzutu pułku.

II.

Po zakończeniu organizacji współdziałania przez dowódcę 8 pz, dowódca 2/3 pa w porozumieniu z szefem artylerii wydał szefowi sztabu wytyczne w zakresie planowania ognia i manewru następującej treści :

- 1 - całokształt planowanych zadań ogniowych artylerii ująć w trzy okresy działania ogniowego tj.:
- W wzbronienie nplowi podejścia i zajmowania podstaw wyjściowych do natarcia;
 - wzbronienie ataku i wsparcie walki o utrzymanie czołowych rejonów obrony pułku ;
 - wsparcie kontrataku drugiego rzutu pułku.
- 2 - zadania ogniowe planować w sposób następujący :
- główny wysiłek ognia artylerii planować na kierunku: JEDRZĘJÓW - WIERZBNO oraz JAKUBÓW - OSSOWNO;
 - zaplanować system ognia w celu osłony skrzydeł pułku, zwłaszcza lewego na kierunku MROCZKI, WIERZBNO;

- w pierwszym okresie działalności ogniowej zaplanować ogień do kolumn na poszczególnych kierunkach podejścia npla /dla 1/3 ABAA od rubieży NIEDZIAŁKA STARA, JĘDRZEJÓW MROZY a dla 2/3 pa i 8 bhb od rubieży JĘDRZEJÓW, pld KAŁUSZYN. Ogień do kolumn planować jednocześnie dla dwóch baterii w nakładkę.
W celu wzbronienia nplowi zajmowania podstaw wyjściowych do natarcia zaplanować również system ognia na ogólną rubież pld ŁAZISKA, ALEKSANDRÓW, KAŁUSZYN;
 - w drugim okresie działalności ogniowej art. zaplanować system OZ na kierunkach podejść do przedniego skraju oraz osłonić poszczególne rejony obrony w powiązaniu z systemem zapór minowych. Do realizowania wykorzystać całość artylerii oraz moździerze batalionów pierwszorzutowych. Na prawdopodobnych głównych kierunkach uderzenia npla, OZ planować w nakładkę. W walce w głębi, ogień planować tylko dla 2/3 pa ;
 - w okresie wsparcia kontrataku drugiego rzutu pułku, system ognia planować dla 2/3 pa, 8 bhb oraz moździerzy batalionu, na kierunku którego będzie wykonywany kontratak.
- 3 - w wypadku konieczności zmiany SO, nowe SO zaplanować w rejonie poprzednich stanowisk z działanń zaczepnych tj. SKARZYN, WYRZYKI, SULKI. Zmianę SO planować częściami by w każdej chwili mieć możliwość interwencji ogniowej siłami dwóch baterii hb /wliczając w to również baterię hb pułkową/.
- 4 - planowanie ognia na pierwsze dwa okresy z wykonaniem mapy kierowania ogniem i tabeli ognia zakończyć do 14.30, po czym przedstawić mi do wglądu.
- 5 - przydzielona przez sztab AD numeryacja celów od 100 - 200 i oznaczenia literowe od A do K.

III.

Szefowi sztabu wiadomym jest, że zatwierdzony podział amunicji na poszczególne okresy walki przedstawia się następująco :

stępująco :	152 mm	122 mm	120 mm	82 mm
- na pierwszy okres	0,4 jo	0,3 jo	0,2 jo	
- na drugi okres	0,2 jo	0,4 jo	0,2 jo	0,15 jo
- na trzeci okres		0,3 jo	0,15jo	0,15 jo

/przydział amunicji dla moździerzy dotyczy zadań
ogniowych realizowanych centralnie na korzyść pułku/.

IV.

Praca do wykonania :

1. Przystudiować :
 - podręcznik "TAKTYKA ARTYLERII NAZIEMNEJ" nr bibl. 09824 - rozdział dotyczący planowania zadań ogniowych artylerii w obronie pułku str. 317 - 330.
2. W czasie nauki własnej zaplanować :
 - system ogni artylerii ;
 - manewr sprzętem artylerii.
3. W czasie zajęć być w gotowości do uzasadnienia pracy nakazanej w założeniu oraz do wykonania planu działania i tabeli ognia artylerii pułku.

Załącznik : wzór tabeli ognia.

OPRACOWAŁ :

SPRAWDZIŁ :

ppłk dypl. B.J. WÓJCIK

płk dr K. KAGANIEC

Wydrukowano w 100 egz.

Egz. nr 1-5 oprac.metod.

Egz. nr 6-100 B.T.

Wyk.ppłk Wójcik

Druk.Cz.B.dn.14.02.68r.

Nr ks.0420/WW /0272

Kor.H.M.

A K A D E M I A S Z T A B U G E N E R A L N E G O

im. gen. broni K. Świerczewskiego

ODDZIAŁ WOJSK RAKIETOWYCH I ARTYLERII
KATEDRA TAKTYKI WOJSK RAKIETOWYCH I ARTYLERII

"ZATWIERDZAM"

T A J N E

Egz. Nr 1

SZEF KATEDRY
TAKTYKI WOJSK RAKIETOWYCH
i ARTYLERII

Dla wykładowców art.

I K. WL.

płk prof. Józef STACHOWSKI

ppłk dypl. B.J. WÓJCIK
ĆWICZENIE GŁÓWNE Nr 110
"DZIAŁANIA OBRONNE PUŁKU"

OPRACOWANIE METODYCZNE
do zaj. Nr 19

- I. TEMAT: "Organizacja działań odwodu przeciwpancernego pułku".
II. C E L: Zapoznać słuchaczy z pracą dowódcy OPpanc w zakresie organizacji działań odwodu przeciwpancernego pułku.
III. CZAS : 6 godz. lekcyjnych /270'/
IV. FORMA: Zajęcie grupowe w terenie.
V. ZAGADNIENIA ORAZ PODZIAŁ CZASU:

1. Sprawozdanie przygotowania się słuchaczy do zajęć	15'
2. Rozpoznanie rejonu ześrodkowania i postawienia zadań bojowych przez dcę OPpanc	50'
3. Praca na punkcie Nr 1	60'
4. Praca na punkcie Nr 1a	50'
5. Omówienie zajęć	15'

R a z e m 190'

VI. UWAGI ORGANIZACYJNO-METODYCZNE

- podstawę do zajęć stanowi założenie wraz z załącznikiem, które słuchacze powinni pobrać co najmniej na dwa dni przed zajęciami;
- na przejazd z m. DOBRE do poszczególnych punktów pracy oraz z powrotem do m. MIŃSK MAZOWIECKI przewiduje się 80 minut;
- ogólne rozliczenie godzin przejazdu i pracy:
 - wyjazd z parku samochodowego - 7.10
 - przejazd do m. DOBRE - 8.00
 - zbiórka na wschodnim przedmieściu MIŃSK MAZOWIECKI -13.10
 - powrót do garnizonu -14.00
- w zajęciach biorą udział oficerowie specjaliści ogólnowojskowej oraz art. naziemnej zorganizowani w pięciu grupach a mianowicie:
 - gr. Nr 1 ofic. art.
 - grupy Nr 2, 3, 4 i 5 pozostali oficerowie
- wszystkie grupy rozpoczynają pracę w jednym rejonie
 - rejon ześrodkowania OPpanc pułku a następnie poszczególne grupy jadą na kolejne punkty pracy w sposób następujący:
 - gr. Nr 1 specj.art./ pracują na pckie Nr 1 /rubież rozwinięcia TATRY - 1,2/ następnie przejeżdżając na punkt Nr 2 /rubież rozwinięcia RYSY - 1,2/ rozpoznają po drodze rubież rozwinięcia KARPATY;
 - gr. Nr 2 i 3 pracują na rubieżach rozwinięcia TATRY /punkt pracy Nr 1 - TATRY-1 i punkt pracy Nr 1a - TATRY-2/;
 - gr. Nr 4 i 5 pracują na rubieżach rozwinięcia RYSY /punkt pracy Nr 1 - RYSY - 1 i punkt pracy Nr 1a - RYSY - 2/.

VII. PRZEBIEG ZAJĘĆ

1. Sprawdzenie przygotowania się słuchaczy do zajęć...15'

a/ Pytania Kontrolne:

1. Organizacja i zasadniczy sprzęt bppanc pz ?

Dowództwo baterii:

Odp. - dca baterii

- /zca dcy baterii - dca 1 pl. wozów bojow./

- szef baterii
- pisarz gospodarczy

Drużyna dowodzenia baterii:

- dca drużyny - dalmierzysta
- st. r/telegrafista
- kierowca ruchomego punktu dowodzenia

Sprzęt zasadniczy baterii:

- dalmierz
- r/st R-114
- r/st R-105/UM
- samochód opanc. rozpoznawczy.
- dwa pl wozów bojowych a 2 wyrz. PPK
- pl a 85 mm 3 armaty
- dr dowozu am. /PPK/ - 2 samochody
- trenażer

PL PPK składa się z:

- dca pl
- drużyna dowodzenia:
 - dca drużyny - dalmierzysta
 - starszy zwiadowca - dozomierzysta
 - starszy r/telegrafista /R-114/
 - kierowca ruchomego punktu dowodzenia
 - dwa wozy bojowe
 - RKM - 1
 - granatnik rgppanc - 1

/9 ludzi/

Pl a 85 mm składa się z:

- dcy plutonu
- trzech działonów /trzy działa 85 mm/
- granatnik rgppanc

/25 ludzi/

Razem ok. 57 ludzi /brak pełnych
danych o składzie dr dowozu/

2. Zadania, rozmieszczenie oraz wielkość rejonu ześrodkowania
OPpanc pz w obronie?

3. Jakim warunkom powinien odpowiadać rejon ześrodkowania
OPpanc w obronie?

b/ Kontrola oraz omówienie pracy słuchaczy nakazanej do
wykonania w czasie nauki własnej.

Proponowany tok rozumowania słuchaczy:

Skład grup rekonesansowych.

Celem rozpoznania rubieży rozwinięcia:

- dowódca bppanc
- dr dow. 1 pl
- dców dv dow. 2 pl
- dca 1 działonu z pl 85 mm
- dca dr dow. am.

Celem rozpoznania rejonu ześrodkowania

- dca 1 pl wozów bojowych
- dca 2 pl wozów bojowych
- dowódca pl. 85 mm armat
- szef baterii.

Środki transportowe celem rozpoznania rubieży rozwinięcia:

- transporter opancerzony dcy bppanc i dcy 1 pl woz.boj.

Miejsce zbiórki - GARCZYN MAŁY.

Wydzielenie powyższych składów grup rekonesansowych jest gwarancją ciągłej gotowości baterii do wykonania zadań oraz terminowej realizacji przedsięwzięć.

Uwaga:

O godz. 10.30 npl wykonał uderzenie chemiczne na bppanc, która do 11.30 powinna odtworzyć gotowość bojową a następnie za zgodą szefa artylerii przegrupować się bliżej planowanego rejonu ześrodkowania.

Uszkodzone dwa środki znajdują się w pułkowym warsztacie uzbrojenia, gdzie do 16.00 prawdopodobnie zostaną naprawione. Ze względu na brak czasu szef art. przeprowadzi w sposób ogólny rekonesans rejonu ześrodkowania oraz postawi zadania dla OPpnc. Następnie pobieżnie sprawdzi w terenie ogólne warunki działania na poszczególnych rubieżach. W tym czasie dowódca baterii z grupą rekonesansową przeprowadzi szczegółowe rozpoznanie wszystkich rubieży nakazanych przez szefa artylerii pułku a jego zastępca w tym czasie przeprowadzi szczegółowy rekonesans rejonu ześrodkowania.

Punkty pracy i czas pracy:

- rejon ześrodkowania OPpanc - ok. 40'
- rubież rozwinięcia na prawym skrzydle obrony - ok. 30'
- rubież rozwinięcia na styku między batalionami pierwszego rzutu - ok. 20'
- rubież na lewym skrzydle obrony pułku - ok. 30'

Pozostałe 40' na przejazd.

Marszruty:

Z rejonu ześrodkowania OPpanc - GARCZYN MAŁY, GARCZYN DUŻY, KAMIONKA /9549/ ADAMÓW /9548/, WŁĘCIN /9447/, KAMIONKA, NART /9451/, TUREK /9352/, KLUKI /9153/, KACZY DÓŁ, CIERPIĘTA /9457/.

Czas i miejsce postawienia zadań oraz wydanie wytycznych do zabezpieczenia bojowego działań.

Zadania bojowe dowódca bppanc powinien stawiać na poszczególnych punktach pracy.

Uwaga: W czasie osobistego rozpoznania przydatności planowanych rubieży rozwinięcia, szef artylerii może dojść do ~~peke-~~
~~nania~~ przekonania o konieczności wprowadzenia odpowiednich poprawek w usytuowaniu niektórych rubieży. W tym wypadku wszelkiego rodzaju zmiany przekaże dcy OPpanc środkami radiowymi lub osobiście.

2. Rozpoznanie rejonu ześrodkowania OPpanc 40'

Czas operacyjny 12.30.

Dowódca OPpanc wraz z oficerami baterii znajduje się w rejonie GARCZYN MAŁY.

Uwaga metodyczna.

Słuchacze w roli dcy bppanc.

Wydzielić słuchaczom 10 minut czasu na orientację topograficzną i taktyczną oraz ocenę przydatności miejsca na rejon ześrodkowania OPpanc.

Przebieg pracy:

- orientacja topograficzna i taktyczna;
- wiadomości o nieprzyjacielu;
- kierunek zagrożenia pancernego;

- zadania 8 pz i rozmieszczenie w sąsiedztwie elementów ugrupowania bojowego pułku /odwód pułku oraz 4 i 5 b 2/3pa
- zadanie baterii /rejon ześrodkowania, drogi dojazdu do rejonu, sposób ugrupowania baterii w rejonie, ubezpieczenie i samoborna, rubież rozwinięcia i drogi dojazdu/;
- sposób otwarcia ognia do czołgów npla;
- sposób współdziałania ze współdziałającymi środkami przeciwpancernymi;
- przedsięwzięcia w zakresie zabezpieczenia bojowego działań
- zakres prac inżynierskich;
- sygnały współdziałania;
- zaopatrzenie w amunicję ;
- gotowość ognia.

Uwaga metodyczna:

Zwrócić uwagę, że dca bppanc powinien dokonać ogólnego podziału rejonu na poszczególne plutony oraz miejsce swego PO.

Następnie dowódca baterii powinien polecić swemu zastępcy /dcy grupy rekonesansowej rejonu ześrodkowania / dokonania wyboru sektorów ostrzału dla poszczególnych plutonów głównych i zapasowych SO, określenia stanowisk wyczekiwania, punktów przeładowania wyrzutni oraz postawienie zadań bojowych dla wykonawców. Gotowość w rejonie ześrodkowania 14.00.

Z chwilą przerobienia zagadnień szkoleniowych w rejonie ześrodkowania podzielić słuchaczy na poszczególne grupy rekonesansowe. Wyznaczony słuchacz w roli dowódcy baterii prowadzi całą grupę na punkt pracy Nr 1 - rubież rozwinięcia "TATRY". Względnie "RYS

Następnie słuchacze w roli zastępcy dcy OPpanc dokonują szczegółowego rekonesansu rejonu 3 i 4. Praca na punkcie Nr 1 i Nr 1a 60' + 50'

Uwaga metodyczna:

Przebieg pracy /organizacyjnie/ oraz przerabianie zagadnień na obu punktach pracy powinny być podobne.

Słuchacze z grup szkolnych pracują w 2-3 grupach rekonesansowych występując w roli dowódcy baterii.

W punktach pracy 1 a /TATRY - 2 i RYSY -2/ dać słuchaczom większą samodzielność.

Proponowany przebieg pracy:

- orientacja topograficzna;
- orientacja taktyczna;

- ocena ogólnych warunków rubieży rozwinięcia;
- rejony głównych i zapasowych SO dla plutonów;
- miejsce PO dcy baterii;
- miejsce punktu przeładowania wyrzutni oraz drużyny dowozu amunicji;
- drogi dojazdu do rubieży i drogi manewru dla plutonów na rubieży rozwinięcia;
- granice zasadniczych i dodatkowych sektorów ostrzału dla poszczególnych plutonów;
- sposób otwarcia ognia.

Proponowane zagadnienia treści zadań bojowych dowódcy baterii dla plutonów:

- kodowanie terenu, dozory i odległości do nich;
- kierunki zagrożenia pancernego i prawdopodobny sposób działania jego czołgów;
- ogólne położenie i zadania oddziału broniącego się;
- rubież rozwinięcia baterii, drogi dojazdu i zadania baterii na rubieży rozwinięcia, PO dcy baterii;
- rejony głównych i zapasowych SO dla poszczególnych plutonów;
- zasadnicze i dodatkowe sektory ostrzału plutonów oraz rubieże największej i najmniejszej donośności strzelania;
- sposób prowadzenia ognia do czołgów;
- rejon ześrodkowania po wykonaniu określonego zadania;
- sygnały dowodzenia i współdziałania;
- drogi dojazdu i prawdopodobny manewr plutonów;
- czas zajęcia określonej rubieży od chwili otrzymania komendy;
- sposób organizacji łączności;
- sposób zaopatrzenia w amunicję /punkt przeładowania wyrzutni/;
- przedsięwzięcia w zakresie bojowego zabezpieczenia działań.

5. Omówienie zajęć 10'

Podkreślić, że dowódca bppanc w podobny sposób pracowałby na wszystkich innych planowanych rubieżach rozwinięcia a ze względu na ograniczony czas w warunkach szkolnych nie prze-
rabia się.

Warunkiem metody i sposobu pracy szefa art. pułku oraz dowódcy bppanc /OP panc/ w zakresie organizacji działań odwodu ppancernego - jest czas.

W warunkach istniejącej sytuacji w niniejszym ćwiczeniu powyższy podział pracy między szefa art. a dowódcę bppanc jest realny i uzasadniony.

Po ustaleniu przydatności planowanych rubieży rozwinięcia przez szefa artylerii pułku i zorganizowaniu działania OP panc na poszczególnych rubieżach przez dowódcę baterii szef artylerii melduje wyniki szefowi sztabu /lub dowódcy pułku/.

W ramach organizacji współdziałania dowódcy poszczególnych pododdziałów ugrupowania bojowego pułku otrzymują dane do szefa artylerii pułku dotyczące rubieży rozwinięcia i sposobu działania na nich przez OP panc w celu powiązania ogniowego z innymi /sąsiednimi/ siłami i środkami np. z rejonami obrony kompanii, SO baterii do strzelania ogniem pośrednim, działaniem OZapu itp.

W powyższym sensie tego rodzaju dane o ugrupowaniu innych elementów mogących współdziałać z OP panc powinien znać dowódca bppanc.

Omówienie innych zagadnień w/g uznania wykładowców. Podać temat następnych zajęć - zaj. Nr 17 - "Zaopatrzenie pułku w sprzęt i amunicję".

Postawa do zajęć - założenie, które należy pobrać w bibliotece.

OPRACOWAŁ:

ppłk dypl. B.J. WÓJCIK

SPRAWDZIŁ:

płk dr K. KAGANIEC

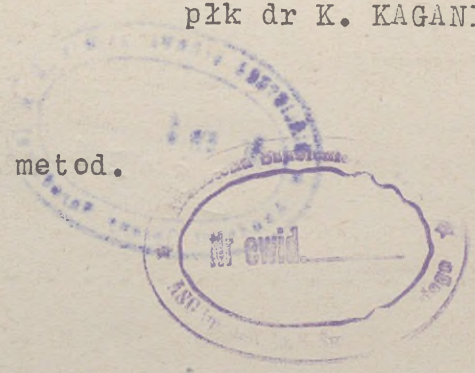
Wydrukowano w 5 egz.

Egz. Nr 1 - 5 Opracowanie metod.

Wyk.: ppłk dypl. WÓJCIK

Druk.: JK-dn. 10.02.67r.

Nr ks.: 047

pr. 255

Cwic. 106

Org. i prowadzi obray p... p... p... 07

Zaj. 3. Nyp... i... p... w...
07. 4-4-4-2

Zaj. 14 - Org. i plan... 07. 07

- 16 - Plan... 22
07. 6-6
Ad.

- 17 Opr. p... 2

24 Prax. w... obray

c) Od... 3-3

f) Og... 40

25c ... 3
40
2

mepe

